АСПЕКТИ НА ЦРТЕЖОТ ВО МАКЕДОНИЈА

САЛОН НА МУЗЕЈОТ — ЃУРО САЛАЈ 34

МУЗЕЈ НА СОВРЕМЕНА УМЕТНОСТ

АСПЕКТИ НА ЦРТЕЖОТ ВО МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ 6-XII — 20-XII-1967 ГОДИНА

Изложбата што под овој наслов Музејот на современа уметност ја предлага на нашата културна и уметничка јавност, е условена од неколку елементи.

Проучувањето на современата македонска ликовна уметност, одамна го наложи барањето за сериозен емпириски и теоретски приод кон феномените што се поврзани со неа. Еден од основните услови за доближување до таква состојба на односот кон нашето ликовно творештво, се настојувањата за кумулирање на секаков вид информации и документи: како резултат на барем основна стручна систематика во класифицирањето, претпазливост и строгост во изборот на репрезентативно — карактристични моменти, уметнички творби и сл. Од особена важност е ваква материја да стане пристапна за стручно — научна заинтересираност: за од неа, евентуално, да произлезат одделни теоретски проучувања и обопштувања во врска со сложената материја, каква што е современата македонска ликовна уметност. Ова е една од основните цели и на оваа изложба.

На изложбата е настојувано да се одберат оние секвенци од цртачкиот опус на одделни македонски уметници во кои тој се наоѓа во апогејна ситуација, во смисла на нивниот досегашен ликовен развој. Најстојувано е да се прикажат моменти на зрела цртачка ликовност, одбележена со барање на современ и во исто време уметнички индивидуализиран израз. Оттука — и поради редица технички и инцидентни причини, во изложбата не се опфатени извесни имиња чие присуство можеше да се очекува. Овој приказ, од друга страна, е само еден од циклусот што ќе биде посветен на цртежот во Македонија. Впрочем, да напоменам дека и досега, на неколку самостојни и групни изложби приредени од Музејот се прикажани цртежи создадени во нашиот ликовен амбиент.

Предимно свртена кон повоеното цртачко творештво кај нас, оваа изложба предлага само неколку цртежи од предходниот период; тие згорнично ја индицираат тогашната стилска ориентација на нивните творци и можат да послужат како споредбен материјал во однос на нивното натамошно творештво: за неговите естетско-стилски афинитети и уметнички домети, за неговите релации со генерациите родени во последните две децении.

Не навлегувајќи подлабоко назад во времето, лесно се уочува дека првите вистински пионери на „модерната" во Македонија воедно се и првите основачи на современиот македонски цртеж: оној што е суштински нов квалитет, нова историско-естетска и ликовна димензија во споредба со предходните векови и нивните епохални, социолошки и естетски граници. Таа наша најстара генерација делумно е застапена и на оваа изложба, со оние нејзини претставници за кои цртежот значеше подолготрајна, посуштинска ликовна преокупација, интегрален дел од нивното општо ликовно изразување. Веќе кај неа се уочува тој иманентно естетско-стилски паралелизам меѓу сликарското и скулптурското изразување на некој уметник и неговиот цртачки опус: еден белег што ќе остане трајно присустен и кај наредните генерации.

Најстарата наша генерација, цртежот го вклучи во свои самостојни и колективни истапувања или го одгледуваше во некои негови применети видови. Веќе пред војната беа уочени ликовните вредности на цртежот кај одделни наши уметници: Д. Тодоровски, В. Поповиќ-Цицо, а особено на Н. Мартиноски. За овој уметник веќе тогаш е речено дека неговиот цртеж е едно од најсериозните остварувања во таа дисциплина во југословенската уметност. Со тоа творбите на Мартиноски на оваа изложба претставуваат елемент за внатрешно поврзување на неколку генерации и уште една можност за естетска класификација и категоризација на цртежот во Македонија.

Цртежот кај **Мартиноски** е последица на еруптивна визуелна луцидност, на способноста да се продре во битната пластична оформеност на мотивот, да се екстрахира апстрактната графичка линеарност на предметот на цртежот: во која е содржана неговата суштинска естетска, поточно уметничка димензија. Оттука, цртежот кај Мартиноски се наложува, уште во најстарата негова творба на оваа изложба (од 1928), со едно чувство за целосност, за довршеност на уметничкото кажување. Цртежите на Мартиноски откриваат колку се тие сраснати со токовите на уметниковиот сликарски израз; и во нив постојано се остварува таква експресивност, низ која уметниковото внатрешно „јас" се искажува со немирна сила, го претвара цртежот, потегот на линијата во медиум за некаква непрекидна катарза; за ослободување на свеста и на она што тлее под неа во личноста на уметникот. Од формално-стилски аспекти, цртежот на Мартиноски скоро непрекидно и паралелно открива родственост, блискост со некои творби на европскиот експресионизам и со нашата средновековна уметност. Тие афинитети осцилираат од отворености за привлечноста на

Модилјановиот потег: полн со некаква медитеранска рафинираност, болезненост, суптилна меланхолија, деформација што се доближува до своевиден маниризам, па сè до достигнување остра уочливост и отвореност за поангажирана комуникација со мотивот, во која се преплетуваат моменти на различни емоционални состојби на уметникот: сочувство, иманентно човечко, за социјални и обични човечки проблеми на своите модели; возбуденост со драмата на човекот во вителот на природни катаклизми и лирски вознемирени, нагласено сензуални искажувања за животот, младоста, љубовта и тн. Тоа е искажано со вешта, проучена деформација, експресивна немирност и разбиеност на чистата, оголена и суптилна арабескна линија.

За **Димитар Аврамовски Пандилов** цртежот е, пред сè, делче од интимниот уметнички дневник: искажан со средствата на линијата, петното, светло-темното и тн. Понекогаш тој цртеж е студија на теми што уметникот ги обработува во своите слики и акварели. Тогаш ја содржи во себе атмосферата на неговите масла и акварели. Се чувствува во нив Пандиловата осцилација меѓу една ликовна нарација, што настојува до крај да го искаже визуелното во предметот на цртежот и импресионистичката постапка, што е основно фиксирање на даден миговен ефект-сензација од објективната стварност. Други цртежи на уметникот се оформени како брза, спонтана, во непосреден однос со предметот создадена цртачка белешка, обележена со некаква трепетна нежност; такви цртежи ја поседуваат лиричноста, флуидноста, суптилноста карактеристична за атмосферата на импресионизмот и за некои облици на графичкото творештво на Далечниот Исток. Во цртежите Пандилов ја има најдоследно искажано својата интимна, емоционална суштина и трајните ликовни поттици и афинитети од кои е условена.

Според **Димо Тодоровски** цртежот е дел од процесот на неговото скулпторско творештво. И во предвоените студии и во цртежите после тој период, секогаш кај Тодоровски движењето на линијата, распоредот на светло-темните партии се открива како претпоставка за идната пластична форма; се проучува или нагласува можноста за неа. Во обична белешка, кроки или во студија, Тодоровски со цртежот му укажува внимание на предметот на ликовното дело во целината на неговите надворешни и внатрешни компоненти. Цртежот на Тодоровски во портретите настојува да ја искаже со објективни реалистички средства психологијата на моделот, а во фигурата тежнее кон оформување пластичните особености на нејзината телесност. Постапката на уметникот тука осцилира меѓу поголема, студиска довршеност на цртежот, со нагласени ефекти на светло-сенката и една поголема шкртост на средствата, кога линијата се јавува како основен носител на уметниковото кажување.

Лазар Личеноски само попатно и како подготовка за своите слики го има одгледувано цртежот. Изложените творби ја запазуваат карактеристичната волуминозност и во исто време растворeност на формата кај Личеноски и некаква особена робусност и тежина.

Со најкратка индикација за цртачкиот опус на **Василије Поповиќ-Цицо** е одбележена неговата постојана преоку пација: преформирање, деформација, преобразба на контурите или внатрешните површини на еден човечки лик или фигура во настојување да се изрази лесна, психолошки негорчлива преобразба на мотивот во блага гротеска или карикатура: на која Поповиќ ѝ приопштува најчесто шегобијски карактер, одколку некакви сатирични или цинични тенденции. Вистински родоначелник на карикатурата во Македонија Поповиќ-Цицо, ја претвори неа во една перманентна хроника за настаните и личностите од нашиот јавен и политички живот, а и во одраз на актуелни историски моменти во светската политичка ситуација.

Општите естетски белези, општиот стилски развој на повоената македонска цртачка креација се неразделено поврзани со сè она што е карактеристичен белег и за токовите на нашето сликарство и скулптура. После период на исклучива фигуративна ориентација: тргнувајќи од академски, импресионистички, експресионистички и симболичен реализам, до надреалистичко-метафизички ликовни остварувања, настапи во почетокот на шеесеттите години една нова етапа во македонската современа уметност. Полека се јавија неколку варијанти на апстрактната и нонфигуративната уметност: лирска апстракција, енформел, апстрактен експресионизам и натурализам, сликарство на материја и тн. Потоа, во последните години, во нашиот ликовен амбиент се почувствува продорот на некои најактуелни тенденции во денешната ликовна уметност: новата фигурација, нови видови, нови димензии на надреализмот, асоцијативно — фантастична фигурација, неодадаистички и поп-артистички акценти и афинитети за постенформелните патишта на апстрактната уметност.

Цртежот уште во првите години после војната стана ликовна дисциплина низ која најлесно се остварувааа принципите на една нова ликовна естетика. Ликовниот медиум беше натрбен со одговорноста, што имаше сила на категоричен услов, да ја прикаже темата со прецизноста на визуелен симбол или информација и да ја апострофира, сумира и искаже идејата ,содржинската материја што темата ја носи во себе. Утилитарната погодност на цртежот, неговата неопходност во разновидни форми за широко, јавно визуелно информирање и делување, создаде и една внатрешна, чисто ликовна погодност за ваква ориентација. Во цртачките творби на македонските уметници од тој период НОБ и социјалистичката обнова и изградба на земјата, беа најчест мотив. Ваква тематика стана предмет и на повеќе тесно специфицирани ликовни манифестации и објект

на критичко-општествено вреднување. На оваа изложба творештвото од овој карактер е претставено со неколку примероци, во кои е настојувано да се запази пред сè критериумот за превасходно ликовниот интерес на секој изложен експонат.

Цртежот во повоениот период често е третиран како посебно, самостојно, во себе заокружено ликовно остварување; но и како услов, подготовка, студии за некое друго ликовно дело или како применета ликовна дисциплина: во илустрацијата, плакатот, картони за ѕидни декорации, анимиран филм, сценографија и тн. Освен последниот вид окупираност со цртежот, на оваа изложба се прикажани во карактеристични изводи сите овие форми на неговото одгледување во Македонија.

Иако според формалните ознаки (завршени студии пред војната) **Димче Коцо** ѝ припаѓа на предвоената генерација, огромниот дел на неговото скулпторско, сликарско и цртачко творештво е создадено после 1944. Цртачките творби на овој уметник, како основна особеност, ја содржат својата изолираност, оригиналност и поливалентност на решенијата внатре во целината на македонскиот цртеж. Во цртежите на Коцо се открива нишката што ги поврзува со нешто традиционално и ориентално, со нешто што содржи особена експресивност, грациозност и тешка арабескност на линијата. Во овие цртежи е спроведена проучена декоративно-стилизирана деформација на формите; со неа се воспоставува и намерна невообичаеност, архаичност или „наивитет“ во односите меѓу составките на композицијата во цртежот. Сето тоа, од друга страна, е вклучено во широка лепеза психолошки состојби: од лирско-поетски, до драматично-трагични мисловно — емоционални содржини. Цртежот кај Коцо најчесто се задоволува од оголена линија или од повремено алтернирање на цртачкиот потег со одделни затемнети, засенчени плохи. Таа линија е понекогаш аглеста, експресивна, остра, понекогаш волуминозна и мекано заоблена, обликувајќи масивни, робусни маси.

Борко Лазески, наспоредно со противречно компониран сликарски опус, цртежот го одгледува во една посебна насока. Таа почнува со непретенциозните цртачки белешки од крајот на последната војна, од тој посебен вид ликовна „депеша“, хроничарска белешка, во кои се фиксирани партизани, нивниот живот. Потоа, Лазески и во цртежот ја достигна или поточно: прво во него ја разработи, ја достигна пред 10 години онаа синтеза меѓу еден поопшто разбран експресионизам на формата и на колоритот и кубистичко синтетизирање на ликовниот медиум; меѓу инспирации од монументалното сликарство на нашиот Среден век и мексиканските муралисти. Со овој цртачки речник се изработени скиците, студиите, и, да ги наречам така, картоните за ѕидната слика на Лазески посветена на НОБ во Македонија (некогаш во Скопската железничка станица, сега е скоро потполно уништена од земјотресот).

Последната фаза во цртачката креација на прерано-починатиот македонски уметник **Ристо Лозаноски,** нема никаква органска кореспонденција со неговото сликарство.

Наспроти своите апстрактни, нонфигуративни слики, цртежите на Лозаноски на оваа изложба му припаѓаат на едно реалистичко изразување; тоа настојува во линијата што се движи по контурите на човечката фигура и во психолошката скоро натуралистичка анализа на човечкиот лик, да внесе експресивна, драматично обележена емоција. Цртачкиот потег на Лозаноски, своите основни вредности ги содржи во вешта и сигурна манипулација со линијата и креирање изразито сликарска пластичност на формите.

Петар Хаџи Бошков го третира цртежот како цртачка алтернатива на својот скулпторски израз и како самостојна ликовна оформеност на својата замисла. Во цртежот на овој уметник се раѓа, созрева, разработува пластичната идеја; таа често може да биде непосредно преземена или се претставува само како една прегнантна, општо емоционално-пластична ситуација и поттик. Цртачкиот опус на Хаџи Бошков, е особено обемен за нашите прилики, а ги кумулира во себе и сите стилски варијации на неговата скулптура. Прикажани се цртежи што во основата се сведени на широки, темни и бели површини; линијата се губи во широк потег, со кој се раѓаат масивни, заоблени маси. Во нив формите на човечкото тело, на предметите од стварноста, ја губат својата прагматично-натуралистичка физиономија; па иако се овие цртежи „читливи", во нив е спроведена уметнички убедлива и умешна деформација на човечкото тело: кај Хаџи Бошков тоа добива облици што имаат нешто од масивноста и материјалноста на стените и создава впечаток за некакво дијалектичко единство меѓу траењето на живата и на мртвата природа.

Јордан Грабулоски, е застапен со цртежи во кои создава своевидни декоративни, стилизирани целини. Нивниот извор, нивната прва појдовна точка, се чини дека се наоѓа некаде во некакви флореални и органски форми. Од друга страна, црната разбиена површина на неговите цртежи се проецира врз светлиот фон во вид на некаков знак или амблем.

Цртежите на **Драгутин Аврамовски** — Гуте се потполно ускладени со неговата последна графичка и сликарска продукција. Во нив е обликувана — и понекогаш со сродни колористички и графички медиуми, истата тешка, сложена ликовна атмосфера, некаква проекција на уметниковиот внатрешен живот. Таа се изразува во напрегната, вознемирена, нервозна цртачка структура, во композиција каде се сменуваат степенувани плохи на една боена вредност, со експресивни, динамични продори на линијата: таа е опфатена во преплети, во грстови на линии, или во вид на осамена арабеска што продира во просторот. Ликовноста на овие цртежи ѝ припаѓа комплектно на нонфигурацијата; и поттиците тука се движат на широки релации, што не го исклучуваат искуството на Сулаж, Хартунг, Волс итн.

За **Ристо Калчевски** цртежот е функција на истите ликовни медиуми со кои се создадени неговите слики од периодот пред пет-шест години. Во тој цртеж што се проецира врз една колористички унифицирана основа, има нешто манирично, декоративно; некаква пренагласена ориен-

тација за суптилни колористички и графички односи во композицијата.

За **Иван Велков** најновите цртежи значат своевидна студија за неговите нонфигуративни, енформелистички и симболички обележени слики. Како и во нив, применувајќи мешана техника, Велков создава колористички затемнета топла и заситена основна атмосфера во која, по пат на отисоци или со линеарен цртеж, се вклучени декоративно-симболични форми. Во цртежите е постигнат еден рафинман што е забележан и во сликите.

Кај неколку припадници на најмладата наша ликовна генерација, кои покрај сликарство и скулптура го практикуваат и цртежот, се открива во структурата на нивната мисловна, емоционална и уметничка комуникација со националното подрачје: со земјата, со нејзината историја, со нејзината пластична традиција итн. една необична сроденост, скоро атавистичка поврзаност.

Александар Ристески и во цртежот ја запазува специфичноста на своето сликарство: особен вид барокна експресија на колоритот и на формата, што стилски му припаѓа на она што во модерната терминологија е означувано како апстрактен експресионизам, или апстрактен натурализам. Откривајќи во него поголема грижа за рафинирани односи меѓу обоените плохи и животот на цртачкиот потег, Ристески и во цртежот ја запазува отвореноста на својата личност за асимилирање пиктурално-структурални ефекти од материјалноста на нештата од стварноста; настојувањето да ѝ се најде ликовен, естетски пандан во она што е нејзина битна ликовност или графичност. Унифицирани или благо градирани плохи на земјен, кафеаво обоен фон служат како екран за спирални, снопјести или други агломерации на линиите во цртежите на овој уметник. Во сето ова е присутно чувствувањето на некакви неопределени состојби на материјата, асоцирање на необични пејсажи и здивот на нашето поднебје.

Блиска му е во овие настојувања **Елена Ристеска;** само што нејзиниот цртеж — колаж поочигледно, во црно-бели плохи и потези, ја открива својата инспирација од некакви неодредени пејсажни опстановки, искажани со еден редуциран и синтетизиран јазик на цртачкиот потег.

Родољуб Анастасов ги обликува своите цртежи со сложена техника. Со неа се раѓаат алтернациите на плохи или на партии различно обоени површини, со графички, цртачки елемент. Обоеноста во цртежите е онаа истата од сликите на уметникот: стемнета, топла, тешка, ноктурна, сновиделичка. Во неа доминираат темно црвени, темно земјени, сини и маслинести бои. Анастасов така и во цртежите ги создава необичните амбиенти, асоцијациите на невообичаени, фантастични пејсажи; понекогаш навестувајќи афинитети за некакви романтични состојби на духот и надреалистички импулси. Цртачкиот, чисто линеарниот елемент, се вметнува во обоените партии како треперење на нешто органско, морбидно, кое не го задушува чувството за ликовен рафинман на уметникот.

Изложените цртежи на **Момчило Петровски,** битно се разликуваат од неговите слики. Додека во маслата спроведува синтетична, поточно нонфигуративна постапка, неговите цртежи естетско-стилски ѝ припаѓаат на своевидна симболички, надреалистички асоцијативно настроена фигурација. Врз основи, чија подготовка често им приоштува изглед на стари пергаменти, се одвива сложениот, вознемирен цртачки потег на овој уметник. Неговата линија е немирна, испресечена, ги нагласува без да ги довршува деталите, се испреплетува со затемнети, засенчени плохи. Тематско-содржински цртежите на Петровски се блиски до симболично-метафорични визии, често инспирирани од националната историја.

Во цртачкиот опус на **Глигор Чемерски** ја среќаваме карактеристичната поента на неговиот уметнички израз: мисловна, емоционално повишена, филозофски и поетски обоена комуникација со родното поднебје; судрување на претстави, асоцијации, митски, легендарни и сентиментални спомени за „некогашното", со активна свртеност кон сегашното, кон неговата сложеност, кон неговата наметлива присутност. И во цртежот ја среќаваме таа необична фигуративност родена во сликите на Чемерски: вознемирена, драматична, експресионистички и барокно деформирана и полна со особена пантеистичка нотка; таа го изедначува по важност органското и неорганско траење — постоење на материјата. Само што во неговите колористички звучни, топли гвашеви, уште повеќе е спроведена редукцијата на детаљи, линијата е пооголена, нервозно динамизирана; а елементите на чудесното, фантастичното, морбидното и тегобното, уште повеќе се наметнуваат врз понагласената колористичка „стерилизација" на основата, врз која се одвива цртежот.

Симон Шемов е ликовен сродник на Чемерски. Само што таа блискост значи припаѓање на заеднички историско-естетски миг и поседување сродни афинитети и можности за нивното уметничко предавање. Цртежот на Шемов се развиваше низ етапи на поголема фигуративна читливост, лиричност, суптилност, дури сентименталност. Сега добива нова, повозбудлива димензија. Искажан низ широка, светла, еуфорична колористичка гама, неговиот цртеж е вознемирен, сиот искажан во необични спирални, заоблени и испрекршени линии. Низ нив тлее чудна органска присутност и вознемиреност, испреплетена со калиграфската рафинираност на цртачкиот потег и извесна симболика, што на овие цртежи им соопштува некаква општа композиска амбивалентност и актуелност.

Цртежите на **Илинка Глигорова** се структурално, колористички, со општата своја колористичко-графичка организација, сраснати и тешко одделиви од сликите на уметницата. Понагласената еуфоричност кај Чемерски и Шемов, Глигорова ја задржува, обвиткува во некаква таговна психолошка, мисловна и емоционална атмосфера. Вознемирени преплети на форми од фауната и флората, се распрснуваат во експлозии на боја и линии.

Стефан Маневски со своите цртежи создава сложени асоцијативно-симболични опстановки. Неговата често композитна техника, каде цртежот како обичен потег на перото или на четката алтернира со боени плохи или колажи на колористички исечоци (обично исполнети со форми од светот на техниката и механиката), е погоден инструмент за такви настојувања. Кореспонденцијата на цртежите со скулптурите на Маневски, во ликовно-пластична смисла, не се одвива толку во насока на директна заемна формативна, обликовна сличност. Меѓутоа, нив ги сврзува токму мисловно-емоционалната атмосфера која им е заедничка. Во цртежите, меѓу фини градации на колористички површини, во кои е втиснато чувството на одминување, на патина, на преплетување на органското со механичкото, се раѓа необична симболика на форми: чудна асоцијативност на некакви тотемско-сакрални објекти и, од друга страна, на „технички", „машинизирани" форми. Со ова цртежите на Маневски мошне се доближуваат до атмосферата на актуелните ликовни движења во светот: врзувајќи едно медитеранско чувствување на традицијата со искуствата, на неодадаизмот, новата фигурација и поп-артот.

Драган Поповски — Дада своите цртежи ги обликува во ликовна хармонија со еден вид, на својот скулпторски развиток. Во него уметникот тргнува во истражување на скриената симболика, сакралност, „задпојавното" значење на формите среќавани во пластичниот израз на некои примитивни народи; чии култни обичаи го создадоа тотемот како носител на таинствени сили и значења. На овие угледувања Поповски — Дада им ја приопштува доста сродната, според своите надворешни формални белези, обликовност на предметите од нашиот домашен, национален рурален амбиент. Осмозата меѓу овие поттици се обавува во вид на стилизација, со која цртежите на Поповски — Дада добиваат изгледи на декоративно-симболично-сакрални предмети.

Борис Николовски, Ана Темкова и Душан Перчинков стојат малу или повеќе изолирано од општата ориентација во цртежот на најмладата наша ликовна генерација на која и припаѓаат.

Борис Николовски е прикажан со цртежи во кои се обавува една скоро технички студена и чиста студија на односи на геометризирани маси. Нивната пластичност е постигната со мошне рационални средства на линијата, сенката, на односите на светло-темното.

За **Темкова** и цртежот е модус да се искаже поетско-лирско и топло соживување со светот на природата и со човекот, особено со ликот на човекот. Изложените цртежи откриваат две тенденции. Едната, потесно поврзана со сликарството на Темкова, искажана е со сродна колористичка заситеност, со сродна топлина и интимност на боените вредности, со истата мека раствореност на површините и на формите; со истото чувство на нешто здржано, меланхолично и тегобно во интимните енториери. Другата, сведувајќи се на суптилна, елегантна, понекогаш разбиена и ис-

прекршена, но главно мека и заоблена линија, ѝ служи на Темкова за обликување на портрети.

За **Душан Перчинков** цртежот е лабораторија во која се истражува и во која се подготвуваат можностите, основите на неговите слики. Оттука и најмалиот цртеж на Перчинков е докрајчена, рафинирана, со рационалност одликувана студија. Светот на Перчинков е светот на нашата сегашност, на една урбана и техницизирана средина. Необичните скоро геометриски прецизни ракурси, би рекол филмски „кадрирања" на мотивите; нивната транспозиција од планот на секојдневната егзистенција во планот на уметниковата имагинација — каде се обавува сложена линеарна анализа и трансформација, создава од тие секојдневни податоци необична, имагинарна, често надреалистичка обоена опстановка.

Цртежите на **Вангел Наумовски** се еден посебен момент во нашето современо ликовно творештво. Произлезени се од имагинативност што се храни со чудесните визии на стари легенди, со визии на необични астрални и подводни амбиенти; опстановки во кои обичната флора, женското и машкото суштество, природните елементи се преплетуваат во фантастични, сензуални цртачки фино, суптилно градирани целини.

Борис Петковски

УЧЕСНИЦИ:

АВРАМОВСКИ ПАНДИЛОВ Димитар

АВРАМОВСКИ Драгутин — Гуте

АНАСТАСОВ Родољуб

ВЕЛКОВ Иван

ГЛИГОРОВА Илинка

ГРАБУЛОСКИ Јордан

КАЛЧЕВСКИ Ристо

КОЦО Димче

ЛАЗЕСКИ Борко

ЛИЧЕНОСКИ Лазар

ЛОЗАНОСКИ Ристо

МАНЕВСКИ Стефан

МАРТИНОСКИ Никола

НАУМОВСКИ Вангел

НИКОЛОВСКИ Борис

ПЕРЧИНКОВ Душан

ПЕТРОВСКИ Момчило — Моцо

ПОПОВИЌ Василије — Цицо

ПОПОВСКИ Драган — Дада

РИСТЕСКИ Александар

РИСТЕСКА Елена

СТАНКОВИЌ Верољуб

ТЕМКОВА Ана

ТОДОРОВСКИ Димо

ХАЦИ БОШКОВ Петар

ЧЕМЕРСКИ Глигор

ШЕМОВ Симон

АВРАМОВСКИ ПАНДИЛОВ ДИМИТАР

Роден во село Тресонче 1898. Трагично загина во Скопје 1963.

Уметничка академија завршил во Софија 1924. Студиски боравок во Франција, каде работел во сликарската академија Гранд Шомиер.

Самостојни изложби: 1927 Ќуприја, Скопје ,Монпеље (Франција); 1928 Париз; 1930, 1934, 1937 Софија; 1956 Скопје, јубилејна изложба по повод 30 години од сликарска дејност; 1962 Скопје; 1966 Скопје; комеморативна изложба.

Групни изложби: како еден од првите членови на ДЛУМ активно учествувал на сите изложби во земјата и странство од 1945 до 1963 ; на изложбата Македонски пејсаж 1960 во Скопје, на изложбата Македонски портрет XIX и XX век 1962 во Скопје, на изложбата Современа македонска уметност меѓу двете војни 1967 во Скопје.

AVRAMOVSKI PANDILOV DIMITAR

Né 1898 à Tresonče. Tragiquement mort 1963 à Skopje.
En 1942 il a termine ses études à l'Académie des Beaux-Arts de Sofia. Voyage d'étude en France. Il y a travaillé à l'Académie Grande Chaumière.

Expositions individuel les: 1927 Ćuprija, Skopje, Montepelier (France); 1928 Paris; 1930, 1934, 1937 Sofija; 1956 Skopje — exposition jubilarie à l'occasion de 30 ans de son activité artistique; 1962 Skopje; 1966 Skopje, exposition commemorative.
Expositions collectives: parmi les premiers membres de DLUM il a participé à toutes les expositions dans pays et à l'étranger de 1945 à 1963; à l'exposition „Paysage macédonien" 1960 à Skopje, à l'exposition „Portrait macédonien XIXe et XXe siècle" 1962 à Skopje, à l'exposition „L'art macèdonien contemporain entre les deux guerres" 1967 à Skopje.

1. АМАЛИ, туш, 27,5x32,5, 1952, сиг. д. лево. Сопственост на Музејот на совр. ум. Скопје.
   PORTEURS, encre de Chine, signé en bas à gauche
   Propriété du Musée d'Art Contemporain Skopje.
2. ЦРТЕЖ, туш, 23x30, 1952, сигн. д. лево
   DESSIN, encre de Chine, signé en bas à gauche
3. КОЊИ, туш, 24x31,5, 1952, сигн. д. десно
   CHEVAUX, encre de Chine, signé en bas à droite
4. ОДМОР, туш, 31,5x43, 1954, сигн. д. десно
   REPOS, encre de Chine, signé en bas à droite
5. ЖЕД, туш, 44x30, 1955 сигн. д. десно
   SOIF, encre de Chine, signé en bas à droite

АВРАМОВСКИ ДРАГУТИН — ГУТЕ

Роден во Куманово 1931. Академија за применета уметност завршил во Загреб. Студиски боравок во Париз 1959 и 1961. Самостојни изложби: 1955, Скопје, 1959 (со Менче Спировска) Скопје, 1966 Скопје.
Групни изложби: како член на ДЛУМ од 1955 изложувал повеќе пати слики и графики во земјата, II, IV, V и VI меѓународно биенале на графиката во Љубљана, II и III југословенско триенале на ликовните уметности во Белград, на изложбата Современи македонски уметници — актуелни тенденции во Скопје 1967, како и на повеќе изложби на современата југословенска графика во странство: Кина, Бурма, Индија, Франција, САД, Мексико, СССР, VII меѓународна изложба Bianco e nero во Лугано, на изложбата Современа македонска уметност во Рим и Торино 1965 и 1966.
Добитник е на Октомвриска награда за сликарство 1966.

DRAGUTIN AVRAMOVSKI — GUTE

Né 1931 à Kumanovo. Il a terminé ses études à l'Académie des Arts Appliqués de Zagreb. Voyage d'étude à Paris 1959 et 1961.
Expositions personnelles: 1955 Skopje, 1959 Skopje (avec M. Spiroska), 1966 Skopje. Expositions collectives: à partir de 1955 comme membre de DLUM il a exposé plusieurs fois des gravures et des peintures dans le pays; IIe, IVe, V^e et VIe Biennale Internationale de gravure à Ljubljana; IIe et IIIe Triennale Yougoslave des Beaux Arts à Belgrade; à l'exposition Artistes macédoniens contemporains-tendances actuelle" 1967, Skopje. Il a participé avec ses gravures à plusieurs expositions de la gravure yougoslave: Chine, Birmanie, Inde, France, USA, Mexique, URSS; VIIe Exposition Internationale Bianco e nero à Lugano; exposition de l'art macédonien contemporain à Rome et à Turin 1965 et 1966.
1966 obtint le prix d'Octobre pour la peinture.
Adresse: Dragutin Avramovski — Gute, ul. 954 br. 4, naselba Vodno, Skopje.

6. ЦРТЕЖ I, машина техника, 51x27,5, 1967 сигн. д. десно.
   DESSIN I, technique mixte, signé en bas à droite.
7. ЦРТЕЖ II, мешана техника, 39,5x61, 1967, сигн. д. средина
   DESSIN II, technique mixte, signé en bas au milieu.
8. СТУДИЈА II, мешана техника, 65,5x42, 1966, сигн. д. десно.
   ÉTUDE II, technique mixte, signé en bas à droite.

АНАСТАСОВ РОДОЉУБ

Роден во Скопје 1935. Академија за ликовни уметности завршил во Белград. Студиски патувања: Грција, Италија. Самостојни изложби: 1966 Скопје; 1967 Нови Сад.
Групни изложби: од 1959 учествувал на повеќе изложби; „Петмина најмлади" 1960, Скопје; изложба на УЛУС 1963, Белград. есенска изложба на ДЛУМ 1966, Скопје; втора изложба „НОБ низ делата на ликовните уметници на Југославија" 1966, Белград; изложба „Современо македонско сликарство — млада генерација" 1967, Скопје; III југословенско триенале на ликовните уметности 1967, Белград; на изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции 1967, Скопје. Оваа година учествува на изложбите на југословенската уметност на Блиски Исток.
Добитник на прва награда за сликарство на сојузната изложба „Младо ликовно стваралаштво" 1959, Белград.

ANASTASOV RODOLJUB

Né 1935 à Skopje, Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade. Voyage d'étude: Grèce, Italie.
Expositions personnelles: 1966 — Skopje; 1967 — Novi Sad.
Expositions collectives: à partir de 1959 il à participé à plusieurs expositions: „Petmina najmladi" 1960, Skopje. exposition d'ULUS 1963, Belgrade; exposition d'automne de DLUM 1966, Skopje; IIe exposition „NOB dans les oeuvres des artistes yougoslaves" 1966, Belgrade; „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération 1967, Skopje; IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts 1967, Belgrade; à l'exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles 1967, Skopje. Cette année il participe aux expositions de l'art yougoslave à l'Orient Proche. 1959 obtint le Ier prix de peinture à l'exposition fédérale „Mlado likovno stvaralaštvo" 1959, Belgrade.
Adresse: Rodoljub Anastasov, I-a zgrada, II vlez, 12 stan, Karpoš III, Skopje.

9. РАЃАЊЕ НА МАТЕРИЈАТА, туш, 23x39, 1962 сигн. д. лево

   FORMATION DE LA MATIÉRE, encre de Chine, signé en bas à gauche

10. НЕЖНИТЕ ВОДИ ОД ИСТОК, туш, 26x40, 1966, сигн. д. десно

    TENDRES EAUX DE L'EST, encre de Chine, signé en bas à droite

11. ОД ОГОН ВО СВЕТЛО, туш, 24x39, 1966, сигн. д. лево
    DU FEU Á LA LUMIÈRE, encre de Chine, signé en bas à gauche

12. ЗАЧЕТОК НА НЕЖНОСТА, туш во боја, 30,5x46, 1967, сигн. д. десно

    L'ORIGINE DE LA TENDRESSE- encre de Chine en couleurs, signé en bas à droite.

ВЕЛКОВ ИВАН

Роден во Врање 1930. Академија за ликовни уметности завршил во Белград. Студиски боравок во Франција и Италија.
Самостојни изложби: 1960 Врање; 1961 Скопје; 1962 Белград; 1962 Струмица; 1965 Скопје.
Групни изложби: од 1954 учествувал на бројни изложби во земјата: изложбите на ДЛУМ; со групата Мугри; повеќе изложби на југословенската графика; II биенале на младите во Ријека; III југословенско триенале на ликовните уметности во Белград 1967; на изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции" во Скопје 1967; како и во странство: 1957 Мексико Сити; Дижон 1962; Лондон — Брадфорд 1964; на изложбата „Современа македонска уметност" во Рим 1965; Торино 1966; Западен Берлин, Нирнберг и Штутгарт 1966; на изложбата на југословенската уметност во Либан, Ирак, Сирија, Либија 1967 и во Салонот на поезијата и сликарството во Струга 1967.
Добитник е на откупна награда на изложбата Охридски мотиви во Охрид 1961.

VELKOV IVAN

Né 1930 à Vranje. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade. Voyage d'étude: France et Italie.
Expositions personnelles: 1960 Vranje; 1961 Skopje; 1962 Belgrade, Strumica; 1965 Skopje.
Expositions collectives: à partir de 1954 il a participé à plusieurs expositions dans le pays: les expositions de DLUM; avec le groupe Mugri, plusieurs expositions de la gravure yougoslavie; IIe Biennale des jeunes à Rijeka; IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts à Belgrade 1967; à l'exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles" 1967 Skopje; et à l'étranger: 1967 Mexico City, Dijon 1962; Londres — Bratford 1964; à l'exposition de l'art macédonien contemporain à Rome 1965, Turin 1966; Berlin d'Ouest, Nuremberg et Stuttgart 1966:, à l'exposition de l'art yougoslave: Libye, Irak, Syrie — 1967; au Salon de la poésie et de la peinture à Struga 1967.
Obtint le prix d'achat à l'exposition „Les motifs d'Ohrid" 1961.
Adresse: Velkov Ivan, ul. 953 br. 22, Skopje.

13. ЦРТЕЖ I, комбинирана техника, 99x70, 1967, сигн. д. десно
DESSIN I, technique combinée, signé en bas à droite.
14. ЦРТЕЖ II, комбинирана техника, 99x70, 1967, сигн. д. десно
DESSIN II, technique combinée, signé en bas à droite

ГЛИГОРОВА ИЛИНКА

Родена во Кавадарци 1936. Дипломирала на Академијата за ликовни уметности во Белград во класата на проф. Недељко Гвозденовиќ. Студиски патувања во Париз, Унгарија и СССР.
Групни изложби: во Домот на синдикатите во Белград; графичка изложба во Загреб 1963; на изложбата „12 македонски уметници" во Скопје 1965, на групна изложба во Битола 1966; на изложбата „Современо македонско сликарство — млада генерација" во Скопје и Нови Сад 1967, како и на изложбите на ДЛУМ 1964, 1965, 1966.

GLIGOROVA ILINKA

Nèe à Kavadarci en 1936. Obtint son diplôme à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade. Voyage d'étude: Paris, Hongroise, URSS.
Elle à participé à plusieurs expositions collectives: dans le Foyer des Syndicats à Belgrade; exposition de gravure à Zagreb 1963; à l'exposition „12 artistes macédoniens" à Skopje 1965; à l'exposition groupe à Bitola 1966; a l'exposition, Penture macédonienne contemporaine — jeune génération" à Skopje et Novi Sad 1967 et comme membre de DLUM elle a expose 1964, 1965, 1966.
Adresse: Gligorova Ilinka, ul. Partizanska br. 80, Skopje

15. ПЛАДНЕВЕН ВИТЕЛ I, гваш-туш, 84x59, 1967, сигн. на позадината
TOURBILLON DU MIDI I, gouache-encre de Chine, signé à la renverse

16. ПЛАДНЕВЕН ВИТЕЛ II, гваш-туш, 49,5x41,5, 1967 сигн. на позадината
TOURBILLON DU MIDI II, gouache-encre de Chine, signé à la renverse

17. ПЛАДНЕВЕН ВИТЕЛ III, гваш-туш, 49,5x41,5, 1967 сигн. на позадината
TOURBILLON DU MIDI III, gouache-encre de Chine, signé à la renverse

ГРАБУЛОСКИ ЈОРДАН

Роден во Прилеп 1925. Академија за ликовни уметности завршил во Белград. Студиски боравок во Италија, Франција, Грција, Турција, Египет и Сирија.
Самостојни изложби: изложба на скулптури во простор, Охрид 1961, Скопје 1966.
Групни изложби: од 1952 учествувал на изложбите на ДЛУМ во земјата. Извел повеќе јавни споменици. Добитник е на првите награди за споменици во Крушево на Никола Карев 1953, крај село Белчиште 1958, во Прилеп 1958, архитектонско-скулптурални споменик крај село Ваташа 1961, споменик на Богомилскиот поход на патот Титов Велес—Прилеп 1964, релјеф на спомен-костурницата во Кичево 1964, релјеф на партизанските пробишта во Бутел, Скопје 1965, споменик на слободата во Гевгелија 1967.

GRABULOSKI JORDAN

Né 1925 à Prilep. Il a fait ses études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade. Voyage d'étude: Italie, France, Grèce, Turquie, Egypte et Syrie.
Expositions individuelles: exposition des sculptures en plain air à Ohrid 1961; Skopje 1966.
Expositions collectives: à partir de 1952 il a participé aux expositions de DLUM dans le pays. Il a fait aussi grand nombre de monuments publiques.
Il a obtenu les premiers prix: à Kruševo pour le monument de Nikola Karev 1953; le monument aux environs du village Belčište 1958; à Prilep 1958; le monument sculpto-architectonique près du village Vataša 1961; le monument pour la Campagne de Bogomila sur la route Titov Veles — Prilep 1964; relief pour l'Ossuaire-monument à Kičevo 1964 ainsi que pour le relief sur le cimetière des résistents — Butel à Skopje 1965, monument à la liberté, Gevgelija 1967.
Adresse: Grabuloski Jordan, ul. 229, br. 15, Skopje.

18. ВЕЧЕР, темпера 39x53, 1966, сигн. д. десно
LE SOIR, dét rempe, signé en bas à droite.

19. УТРО, темпера 38x48, 1966, синг. д. десно.
LE MATIN, détrempe, signé en bas à droite.

КАЛЧЕВСКИ РИСТО

Роден во Прилеп, 1933. Академија за ликовни уметности завршил во Љубљана 1957.
Самостојни изложби: 1961 (со Драгутин Аврамовски) Скопје; 1965 (со Томо Шијаковиќ) Скопје.
Групни изложби: како член на ДЛУМ и групата „Мугри" учествувал на повеќе изложби во земјата: Скопје, Прилеп, Струмица, Нови Сад, Белград, Словењ Градец, на Биеналето на младите во Ријека 1962 и III југословенско триенале на ликовните уметности во Белград 1967, на изложбите во странство: „Уметноста во Македонија, денес" во Рим, 1965; „Современа македонска уметност" во Торино, 1966; изложбата „Шест југословенски уметници" во Нирнберг, Штутгард и Западен Берлин 1966.
Добитник е на откупна награда од Фондот Моша Пијаде на Биеналето на младите во Ријека 1962.

KALČEVSKI RISTO

Né 1933 à Prilep. Il a terminé ses études 1957 à l'Académie des Beaux-Arts à Ljubljana. Expositions individuelles: 1961 (avec Dragutin Avramovski) Skopje, 1965 (avec Tomo Šijaković Skopje.) Expositions sollectives: comme membre du groupe „Mugri" et de DLUM, il a participé à plusieurs expositions dans le pays: Skopje, Prilep, Strumica, Novi Sad, Belgrad, Slovenj Gradec, Biennale des jeunes à Rijeka 1962, III Triennale yougoslave des Beaux — Arts à Belgrade 1967, ainsi qu'aux expositions dans l'étranger: à l'exposition „L'art en Macédoine, aujourd'hui", Rome 1965, „L'Art contemporain macédoinen", Turin, 1966, exposition „6 artistes yougoslaves", Nuremberg, Stuttgart, Berlin d'Oeust 1966.
Il a reçu le prix d'achat de la Fondation „Moša Pijade" à la Biennale de jeunes à Rijeka 1962.
Adresse: Risto Kalčevski, ul. 679 br. 20, naselba Pržino, Skopje

20. ЦРТЕЖ, комбинирана техника, 94,5x64,5 1963, сигн. д. десно.

DESSIN, technique combinée, signé en bas à droite.

КОЦО ДИМЧЕ

Роден во Охрид 1910. Студирал на Филозофскиот факултет на групата историја на уметноста во Белград. Дипломирал 1936. Сега е професор по историја на уметноста на Филозофскиот факултет во Скопје.
Самостојни изложби; 1957, 1959 Скопје.
Групни изложби: учествувал на изложбите на ДЛУМ со цртежи, скулптури, масла и таписерии, 1962 со група ликовни уметници од Македонија учествувал на изложбата „Современа македонска уметност" во Дижон.

KOCO DIMČE

Né 1910 à Ohrid. Il a fait ses études à la Faculté des lettres à Belgrade, groupe l'histoire de l'art. En 1936 il a terminé ses études. Actuellement il est professeur de l'histoire de l'art à la Faculté des Lettres à Skopje.
Expositions individuelles: 1957, 1959 Skopje.
Expositions collectives: il a participé aux expositions de DLUM avec ses dessins, huiles et tapisseries; 1962 il a pris part avec un gorupe des artistes de la Macédoine à l'exposition „L'art contemporain macédonien" à Dijon.
Adresse: Koco Dimče, ul. 11 oktomvri br. 64, Skopje. i

21. ЦРТЕЖ I, молив, 29,5x21, 1955, сигн. на позадината
DESSIN I, crayon, signé à la renverse.
22. РАДОСТ I, фломастер, 29,5x21, 1966, сигнирано на позадината
JOIE I, signé à renverse.
23. РАДОСТ II, фломастер, 29,5x21, 1966, сигн. д. лево
JOIE II, signé en bas à gauche.
24. ТАГА, фломастер, 29,5x21, 1966, сигн. на позадината.
CHAGRIN, signé à la renverse.
25. ВЕЛИКОДОСТОЈНИК III, фломастер, 29,5x21, 1967, сигн. на позадината
DISPOSITION AGÉABLE I, signé à la renverse.
26. ПРИЈАТНО РАСПОЛОЖЕНИЕ I, фломастер, 29,5x21, 1967, сигн. на позадината.
DISPOSITION AGRÉABLE I, signé à la renvers.
27. ПРИЈАТНО РАСПОЛОЖЕНИЕ II, фломастер, 29,5x21, 1967, сигн. на позадината.
DISPOSITION AGRÉABLE II, signé à la renverse.
28. ПРИЈАТНО РАСПОЛОЖЕНИЕ IV, флосмастер, 29,5x21, 1967, сигн. на позадината.
DISPOSITION AGRÉABLE IV, signé à la renverse.

ЛАЗЕСКИ БОРКО

Роден во Прилеп 1917. Студирал на Уметничката академија во Белград, дипломирал во Софија. Студиски престој во Париз од 1945—1948. Студиски патувања во Франција, Италија, Германија, Грција, Египет, Турција, Иран.
Самостојни изложби: 1962, 1965, 1967 Багдад, Авганистан, Индија.
Групни изложби: од 1945 до 1956 на изложбите на ДЛУМ во Скопје, Белград, Загреб, Љубљана, Цетиње, на повеќе сојузни изложби, со група шпански сликари и скулптури во Париз 1948, на изложбата „Pitura Yugoslava contemporanea“ во Мексико 1959, во Музејот на модерна уметност во Мексико Сити 1959, на изложбата „Југословенска модерна уметност“ во Багдад 1962 и др.
Се занимава со фреско сликарство и мозаик. Изработил: фреската „Илинден 1903“ во Историскиот музеј во Скопје, мозаикот во домот на ЈНА во Скопје, мозаикот во Сливово, Охридско и фреската НОБ во Македонија во Железничката станица во Скопје.

LAZESKI BORKO

Né 1917 à Prilep. Il a fait ses études à l'Académie artistique de Belgrade. Il a obtenu son diplôme à Sofia. Voyage d étude à Paris (1945—1948), Italie, Allemagne, Grèce, Egypte, Turquie, Iran.
Expositions individuelles: 1962, 1965, 1967 Bagdad, Afganistan, Inde.
Expositions collectives: de 1945 à 1956 aux expositions de DLUM à Skopje, Belgrade, Zagreb, Ljubjlana, Cetinje, à plusieurs expositions féderales, avec un groupe des peintres et des sculpteurs de l'Espagne, à Paris 1948, a l'exposition „Pitura yougoslava contemporanea au Mexique 1959, dans le Musée d'Art Moderne à Mexico Sity 1959, à l'exposition del'art yougoslave moderne à Bagdad 1962 etc. Pratique aussi la technique de fresques et les mosaique. Il a crée: la fresque „Ilinden“ 1903 dans le Muscé Historique à Skopje, la mosaique dans le Foyer de l'Armée à Skopje, la mosaique à Slivovo (la région d'Ohrid) et la fresque „La lutte de Liberation“ dans la gare de Skopje. (détruite)
Adresse: Borko Lazeski, ul. 229, br. 15, Skopje.

29. ЦРТЕЖ, туш, 29,5x22,5, 1948, сигн. д. десно
DESSIN, encre de Chine, signé en bas à droite.

30. СТРЕЛИШТЕ туш. 42x30,5 1952, сигн. д. десно.
(скица од фреската на железничката станица во Скопје),
FUSILLADE (esquisse de la fresque à la gare de Skopje),
encre de Chine, signé en bas à droite.

ЛИЧЕНОСКИ ЛАЗАР

Роден во Галичник 1901. Умрел во Скопје 1964. Академски курс заврши во Белградската уметничка школа 1927. Специјализира фреско-техники во Париз. Студиски патувања во Франција, Италија, Грција, Турција. Бил дописен член на Српската академија на науките и уметностите.
Самостојни изложби: 1929 Белград, Скопје; 1931 Загреб; 1933 Белград, Загреб, Скопје; 1935 Белград, Скопје; 1939 Скопје; 1954 Скопје, ретроспективна изложба; 1955 Белград, ретроспективна изложба; 1959 Скопје изложба Македонски пејсаж.
Групни изложби: од 1945 учествувал со ДЛУМ на сите изложби во земјата и странство, со групата „Облик", на повеќе изложби на југословенската современа уметност во земјата и странство, на изложбата „Македонски пејсаж" 1960 во Скопје, на изложбата „Македонски портрет XIX и XX век" 1962 во Скопје, со П. Хаџи Бошков, Љ. Белогаски и Р. Калчески 1963 во Белград; I и II југословенско тринале на ликовните уметности во Белград, на изложбата „Современа македонска уметност меѓу двете војни" 1967 во Скопје.
Добитник на Октомвриска награда 1959.

LIČENOSKI LAZAR

Né 1901 à Galičnik. Mort 1964 à Skopje. Il a suit un cours académique à l'Ecole artistique de Belgrade 1927. Il a spécialisé les fresce — techniques à Paris voyages d'études: France, Italie, Grèce, Turquie. Membre correspondance de l'Academie Serbe des sciences et des Arts.
Expositions individuelles: 1929, Belgrade Skopje; 1931 Zagreb; 1933 Belgrade, Zagreb, Skopje; 1935 Belgrade, Skopje; 1939 Skopje; 1954 Skopje — exposition retrospective; 1955 Belgrade, exposition retrospective; 1959 Skopje — exposition du paysage macédonien.
Expositions collectives; à partir de 1945 il a participé avec DLUM, à toutes les expositions dans le pays et à l'étranger; avec le groupe „Oblik", à plusieurs expositions de l'art contemporain yougoslave dans le pays et à l'étranger, à l'exposition „Paysage macedonien" 1960 Skopje; à l'exposition „Portrait macédonien du XIX et XX e siècle" 1962 Skopje; avec P. Hadži Boškov, Lj. Belogaski et R. Kalčeski 1963 à Belgrade; I^e et IIe Triennale yougoslave des beaux — arts à Belgrade; à l'exposition „L'art contemporain macédonien entre les deux guerres" 1967, Skopje.
1959 il a obtenu le prix d'Octobre.

31. МАШКИ АКТ, студија, јаглен 1939 — сопственост Зоја Личеноска
BUSTE D'HOMME, étude, propriété Zoja Ličenoska
32. ЖЕНСКИ АКТ, студија, јаглен 1948 — сопственост Зоја Личеноска
NUE DE FEMME, etude, charbon, propriété Zoja Ličenoska

ЛОЗАНОСКИ РИСТО

Роден во Прилеп 1923. Умрел во Скопје 1965.
Завршил Академија на ликовни уметности во Белград кај проф. Гвозденовиќ. Студиски боравок во Париз.
Самостојни изложби: повеќе изложби во Прилеп, 1957, 1958, 1960, 1965 Скопје.
Групни изложби: излагал со групата „Мугри", а како член на ДЛУМ на сите негови изложби во земјата: Белград, Загреб, Сараево, Љубљана, на изложбата „Македонски пејсаж" во Скопје 1960.

LOZANOSKI RISTO

Né 1923 à Prilep. Mort 1965 à Skopje.
Il a terminé ses études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade, chez le professeur Gvozdenović. Voyage d'étude à Paris.
Expositions individuelles: plusieurs expositions à Prilep; 1957, 1958, 1960, 1965 à Skopje.
Expositions collectives: il a participé aux expositions de DLUM et du groupe „Mugri" dans le pays: Belgrad, Zagreb, Saraevo, Ljubljana, à l'exposition „Paysage macédonien à Skopje 1960.

33. ЖЕНА, туш, 70x50, 1964, сигн. д. лево, сопственост на МСУ — Скопје

FEMME, encre de Chine, signé en bas à gauche, propriété du Musée d'art Contemporain-Skopje

34. БОЛЕСНИК, туш, 90x70, 1965, сигн. д. лево, сопственост на Советот за култура при Градското Собрание — Скопје.

MALADE, encre de Chine, signé en bas à gauche, propriété du Conseil de culture dans lAssemblée de la ville de Skopje.

МАНЕВСКИ СТЕФАН

Роден во Скопје 1934. Академија за ликовни уметности завршил во Белград.
Самостојни изложби: 1965 Скопје; 1966 (со Александар Ристески), Белград.
Групни изложби: учествувал на повеќе изложби на современата скулптура; Октобарскиот салон 1963 во Белград; IV биенале на младите во Ријека 1965; III југословенско триенале на ликовните уметности во Белград 1967; изложбата „Современа македонска скулптура — млада генерација" во Скопје и Нови Сад 1967; на изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции" во Скопје 1967. Излага редовно на изложбите на ДЛУМ. Оваа година излага на изложбите на југословенска уметност на Блиски Исток.
Добитник е на награда за скулптура на изложбата „Млади — ликовно стваралаштво" во Белград 1959 и награда за скулптура на III југословенско триенале на ликовни уметности во Белград 1967.

MANEVSKI STEFAN

Né 1934 à Skopje. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade.
Expositions personnelles: 1965 Skopje, 1966 Belgrade (avec Aleksandar Risteski). Exposition collectives: il a participé à plusieurs expositions de la sculpture contemporaine; Salon d'Octobre Belgrade 1963; IVe Biennale des jeunes Rijeka 1966; IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts Belgrade 1967; exposition „Sculpture macédonienne contemporaine — jeune génération" Skopje et Novi Sad 1967; à l'exposition „Artistes mecédoniens contemporains — tendances actuelles" 1967 Skopje; il prend part regulièrement aux expositions de DLUM. Cette année il participé aux expositions de l'art yougoslave en Proche Orient.
Prix de sculpture à l'exposition „Jeunes — création plastique", Belgrade 1959; prix de sculpture à la IIIe Triennale Yougoslave, Belgrade 1967.
Adresse: Manevski Stefan, ul. Kratovska 46a, Skopje

35. КОЛАЖ, туш и темпера, 40x30, 1966, сигн. д. десно
COLLAGE, détrempe et encre de Chine, signé en bas à droite
36. ЦРТЕЖ I туш и темпера, 34,5x27, 1966, сигн. д. лево
DESSIN I, détrempe et encre de Chine, signé en bas à gauche
37. БЕЛА СКУЛПТУРА, колаж-туш, 60x30, 1966, сигн. д. десно
SCULPTURE BLANCHE, collage et encre de Chine, signé en bas à droite
38. НАКИТЕНА СКУЛПТУРА, колаж, 60x30, 1966, сигн. д. десно
SCULPTURE DÉCORÉE, collage, signé en bas à droite
39. ГРАД ШТО ДОГОРУВА, туш, 70x50, 1964, сигн. д. десно
LA VILLE BRÛLÉ, encre de Chine, signé en bas à droite

МАРТИНОСКИ НИКОЛА

Роден во Крушево 1903. Академија за ликовни уметности завршил во Букурешт, потоа студиите ги продолжил во Париз. Студиски патувања во Франција, Италија, Романија. Редовен член на Македонската академија на науките и уметностите.
Самостојни изложби: 1929, 1955, 1958, 1961, 1965 Скопје; 1936 Нови Сад; 1953 Љубљана, Белград; 1954 Загреб, Љубљана, Белград, Париз, 1959 Дижон; 1966 Белград.
Групни изложби: од 1945 како член на ДЛУМ учествувал на сите изложби во земјата и странство: со групата „Облик", на повеќе изложби на современата југословенска уметност во земјата и странство, I и II југословенско триенале на ликовните уметности во Белград, на Меѓународното биенале на графика во Љубљана 1956, на Сомборскиот есенски салон 1964, на изложбата „Современа македонска уметност меѓу двете војни" во Скопје 1967.
Добитник е на награда за дипломска работа во Букурешт 1927, награда на градот Скопје 1953 и 1955, Октомвриска награда на Македонија 1959, Сребрена плакета на Сојузот на ликовните уметници на Југославија во Белград 1964, награда за животно дело во Скопје 1964.

MARTINOSKI NIKOLA

Né 1903 à Kruševo. Il a terminé ses études à l'Académie des Beaux-Arts de Bucarest, puis il a continué ses études à Paris. Voyages d'étude: France, Italie, Roumanie. Membre de l'Académie macedonienne des sciences et des arts.
Expositions indivuduelles: 1929, 1955, 1958, 1961, 1965 Skopje; 1963 Novi Sad, 1953 Ljubljana; Belgrade; 1954 Zagreb. Ljubljana, Belgrade, Paris; 1959 Dijon; 1966 Belgrade.
Expositions collectives; à partir de 1945, comme membre de DLUM il a participé à toutes les expositions dans le pays et à l'étranger; aux expos itions du groupe „Oblik"; à plusieurs expositions de l'art yougoslave contemporain dans le pays et à l'étranger; Ie et IIe Triennale yougoslave des Beaux-Arts à Belgrade; à la Biennale internationale de gravure à Ljubljana 1956; au Salon d'automne de Sombor 1964, à exposition „L'Art macédonien contemporain entre les deux guerres" à Skopje 1967. Il a reçu un prix pour son travail du diplôme 1927 à Bucarest; prix de la ville de Skopje 1953 et 1955; Prix d'Octobre de la Macedoine 1959; plaquette d'argent de l'Association des artistes yougoslaves à Belgrade 1964; Prix d'Octobre de la Macedoine pour son oeuvre artistique complete à Skopje 1964
Adresse: Nikola Martinoski, Zagrebačka 48, Skopje

40. ЖЕНА СО ДВЕ ДЕЦА, молив, 55x42,5 1928,
FEMME AVEC DEUX ENFANTS, crayon,
41. МОМЧЕ И ДЕВОЈЧЕ, молив 40x48, 1935/36, сигн. д. средна
GARÇON ET FILLE, crayon, signé en bas au milieu-Propriété du Musée d'Art Contemporain Skopje
42. ПАРТИЗАН, молив, 34,5x27,5, 1944, сигн. г. лево — Сопственост на Историски музеј — Скопје.
RESISTENT, crayon, signé en haut à gauche. Propriété du Musée Historique — Skopje.
43. ЦРТЕЖ, молив, 49x40, 1958, сигн. д. средина, Сопственост на П. Коробар.
DESSIN, crayon, signé en bas au milieu, Propriété de Pero Korobar
44. ДОИЛКА, молив, 56x35, 1967, сигн. г. десно.
NOURRICE, crayon, signé en haut a droite
45. ДЕВОЈЧЕ, молив, 46,5x29,5, 1967, сигн. десно средина
FILLETTE, crayon, signé à droite au milieu

НАУМОВСКИ ВАНГЕЛ

Роден во Охрид 1924. Сликар самоук.
Самостојни изложби: 1954 Охрид, Струга; 1955 Скопје; 1958 Охрид; 1959 Битола; 1960 Прилеп; 1963 Загреб; 1964 Струмица; 1965, 1966 Рим; 1967 Лондон, 1967 Kortina D'Ampeco Рим.
Групни изложби: учествувал на повеќе изложби на наивната уметност во земјата, на I квадриенале на југословенската наивна уметност во Чачак, 1962; изложбата „Македонски портрет XIX и XX век" во Скопје 1962; изложбата Наивни 63 во Загреб 1963; III Југословенско триенале на ликовните уметности во Белград 1967, како и на изложбите во странство: Југословенска современа уметност во Базел 1961; Европска изложба на наивна уметност во Линц, Грац и Салцбург 1963/64; во СР Германија 1963/64; Минхен 1966; Монако 1966; Лондон 1967; Пратола Пелења 1967.

NAUMOVSKI VANGEL

Né 1924 à Ohrid. Peintre autodidacte. Expositions individuelles: 1954 — Ohrid, Struga; 1955 Skopje; 1958 Ohrid; 1959 Bitola; 1960 Prilep; 1963 Zagreb; 1964 Strumica; 1965, 1966 Rome; 1967 Londres; 1967 Cortina d'Ampezzo, Rome. Expositions collectives; il a participé à plusieurs expositions de l'art naif dans le pays-à la Ière Quadriennale de l'art naif yougoslave à Čačak 1962, exposition du portrait macédonien du XIXe et XXe siècle à Skopje 1962, exposition „Naïfs 63" à Zagreb 1963, IIIe Triennale yougoslave de Beaux — Arts à Belgrade 1967, ainsi qu'aux expositions à l'étranger: L'Art yougoslave contemporain à Bâle 1961, exposition européenne de l'art naïf à Linz, Gratz et Salzbourg 1963/64, République Féréra e Allemande 1963/64, Munch 1966, Monaco 1966, Londres 1967, Prats-de-Mollo-la Preste 1967.
Adresse: Vangel Naumovski, ul. 29 noemvri, br. 3, Ohrid

46. СОНЧЕВА ЉУБОВ, туш, 69x100, 1967, сигн. д. лево
L'AMOUR DU SOLEIL, encre de Chine, signé en bas à gauche.

47. ЕГЗИСТЕНЦИЈА НА ВЕЧНОСТА, туш, 69x48,5, 1967, сигн д. средина
EXISTENCE DE L'ÉTERNITÉ, encre de Chine, signé au milieu en bas

48. ВИОР НА ВЕЧНА МЛАДОСТ, туш, 74x55, 1965, сигн. д. десно.
TOURBILLON DE LA JEUNESSE ÉTERNELLE, encre de Chine, signé en bas à droite.

НИКОЛОВСКИ БОРИС

Роден во Прилеп, 1935. Академија за ликовни уметности завршил во Љубљана. Како член на ДЛУМ редовно излага на неговите изложби; на Мермерскиот симпозиум во Прилеп 1963; на изложбата во Словењ Градец 1962; Биеналето во Ријека 1962 и 1966; на изложбата „Скопје 63 низ ликовни дела" 1965 во Скопје; изложба на Парковска скулптура 1966 во Скопје: изложба „Современа македонска скулптура — млада генерација" во Скопје и Нови Сад 1967; изложба „Современи македонски уметници — актуелни тенденции" 1967, Скопје.

NIKOLOVSKI BORIS

Né 1935 à Prilep. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Ljubljana. Prend part régulièrement aux expositions de DLUM; Ier Sympozium de marbre Prilep 1963; à l'exposition de Slovenj Gradec 1962; Biennale de Rijeka 1962 et 1966, exposition „Skopje 63 dans les oeuvres artistiques" Skopje 1966, exposition de la sculpture en plain air 1966 Skopje; exposition „Sculpture macédonienne contemporaine — jeune génération" 1967 Skopje, Novi Sad; exposition „Artistes macéedoniens contemporaine — tendences actuelles" 1967, Skopje.

Adresse: Nikolovski Boris, ul. 359 br. 1, Skopje

49. СТУДИЈА ЗА СКУЛПТУРА I, туш, 50x70, 1967, сигн. д. десно
ÉTUDE POUR SCULPTURE I, encre de Chine, signé en bas à droite

50. СТУДИЈА ЗА СКУЛПТУРА IV, туш, 70x50, 1967, сигн. д. средина.
ÉTUDE POUR SCULPTURE IV, encre de Chine, signé en bas au milieu

ПЕРЧИНКОВ ДУШАН

Роден во Скопје 1939. Академија за ликовни уметности завршил во Белград 1966.
Самостојни изложби: 1966 Белград.
Групни изложби: како член на УЛУС и ДЛУМ учествувал на нивните изложби; на изложба во Словењ Градец 1965; Октобарскиот салон во Белград 1965; изложбата „Современо македонско сликарство-млада генерација" во Скопје и Нови Сад 1967; III југословенско триенале на ликовните уметности во Белград 1967; изложба „Современи македонски уметници — актуелни тенденции" 1967, Скопје.

PERČINKOV DUŠAN

Né 1939 à Skopje. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade.
Exposition personnelle: 1966 à Belgrade.
Expositions collectives: aux expositions de DLUM et ULUS exposition à Slovenj Gradec 1965; Salon d'Octobre Belgrade 1965; exposition „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération", Skopje et Novi Sad 1967; IIIe Triennale Yougoslave des Beaux Arts Belgrade 1967.; exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles" 1967, Skopje.
Adresse: Perčinkov Dušan, naselba Pržino, ul. 679, br. 3 Skopje.

51. ОХРИДСКО ЕЗЕРО, молив, 11x20,5, 1961, сигн. д. десно.
LE LAC D'OHRID, crayon, signé en bas à droite.

52. УЛИЦА, молив, 23x18, 1962, сигн. д. десно.
RUE, crayon, signé en bas à droite

53. ИМАГИНАРЕН ПРЕДЕЛ, молив, 23x18, 1962, сигн. д. десно.
RÉGION IMMAGINAIRE, craryon, signé en bas à droite.

54. ПРЕДЕЛ СО ПРЕЦРТАНА РАМНИНА, молив, 25,5x18, 1962, сигн. д. десно.
RÉGION AU PLATEAU CALQUÉ, crayon, signé en bas à droite.

55. ПРОЗОРЕЦ, темпера, 28x29,5, 1963, сигн. д. десно
FENÊTRE, détrempe, signé en bas à droite

56. АВТОПАТ, акварел, 13,5x18, 1963, сигн. д. десно.
AUTOROUTE, aquarelle et crayon, signé en bas à droite сигн. д. десно

57. ОСТРОВ ШТО ЦВЕТА, акварел и молив, 15,5x16, 1966, сигн. д. десно
ÎLE FLORISSANT, aquarelle et crayon, signé en bas à droite

58. ЦРТЕЖ, молив, 23x17,5, 1962, сигн. д. десно
DESSIN, crayon, signé en bas à droite

PETROVSKI MOMČILO — MOCO

Роден 1936 во Куманово. Академија за применета уметност и специјалка завршил во Белград 1964. Се бави со монументално сликарство, таписерија, мозаик, витраж: направил витраж на Коларчевиот Народен Универзитет во Белград. Самостојни изложби: 1966 Скопје.
Групни изложби: учествувал на изложбите на ДЛУМ 1965 и 1966, на групни изложби во Штип и Битола со ДЛУМ, на меѓународната изложба во Токио 1966/67, на изложбата „Современо македонско сликарство — млада генерација" 1967, Скопје и Нови Сад, III југословенско триенале на ликовните уметности 1967, Белград.
Добитник е на прва награда за сликарство 1959 на универзитетската изложба во Белград, прва награда за сликарство и втора награда за скулптура 1961 на универзитетската изложба во Белград, прва награда на Уметничката Академија во Белград и награда од ДЛУПУМ.

ПЕТРОВСКИ МОМЧИЛО — МОЦО

Né à Kumanovo e 1936. Il a erminé ses études avec un cours spécial à l'Académie des Arts Appliqués de Belgrade 1964. A part la peinture il pratique aussi la tapisserie, la mozaique et le vitrail: Il a fait un vitrail dans Kolarčev Naroden Univerzitet à Belgrade.
Expositions individuelles: 1966 Skopje.
Expositions collectives: il a pris part à plusieurs expositions collectives dans le pays et à l'étranger: avec DLUM 1965 et 1966, aux expositions de DLUM à Štip et Bitola 1966, à l'exposition internationale à Tokyo 1966/67, à l'exposition „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération" 1967, Skopje et Novi Sad, IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts Belgrade 1967.
1959 il obtint le premier prix de la peinture et Ier prix de la sculpture à l'exposition universitaire de Belgrade; 1962 II e prix à l'Academie des Beaux-Arts de Belgrade; 1962 prix de DLUPUM.
Adresse: Momčilo Petrovski, ul. 938, br. 37, Skopje

59. ЕГИПЕТСКА РЕМИНИСЦЕНЦИЈА, туш, 34x55, 1966 Сопственост на Боро Митрикески
RÉMINISCENSE ÉGYPTIENNE, encre de Chine, — Propriété de Boro Mitrikeski
60. ВОСКРЕСЕНИЕ, лавиран туш, 50x38,5, 1966 Сопственост Историски музеј Куманово.
RÉSURRECTION, encre de Chine, Propriété du Musé historique Kumanovo
61. МЛАД ВОИН, лавиран туш, 30x41,5, 1965 Сопственост Историски музеј Куманово.
JEUNE LUTTEUR, encre de Chine, Propriété du Musée historique Kumanovo

ПОПОВИЌ ВАСИЛИЈЕ — ЦИЦО

Роден во Скадар (Црна Гора) 1914. Умрел во Скопје 1962. Завршил Уметничка школа во Белград 1938. Сè до својата смрт работел како сценограф во Народниот театар во Скопје. Студиско патување во Франција.
Самостојни изложби: 1957 Скопје, изложба на акварели и карикатури; 1963 Скопје, комеморативна изложба.
Групни изложби: 1939 на изложбата по повод 10 годишницата на „Јефимија“ во Скопје; 1959 со Мартиноски, Владимирски, Тодороски и Костоски во Скопје; на изложбата „Македонски пејзаж“ 1960 во Скопје; на изложбата „Современа македонска уметност меѓу двете војни“ 1967 во Скопје, како и на сите изложби на ДЛУМ во земјата од 1945—1960.
Добитник е на повеќе награди: 1947 награда на Владата на НРМ, Скопје; 1959 Златна арена за сценографија во филмот „Мис Стон“, Пула; 1960 Октомвриска награда за политичка карикатура, Скопје; 1962 Октомвриска награда за сценографија на Лоркината „Крвава свадба“, Скопје.

POPOVIĆ VASILIJE — CICO

Né à Scadar (Monténégro) 1914. Mort 1962 à Skopje. 1938 il a terminé ses études à l'ecole artistique à Belgrade. Jusqu'a la mort il a travaille comme scenograf du Theatre National à Skopje. Voyage d'étude en France.
Expositions individuelles: 1957 Skopje, exposition des aquarelles et caricatures; 1963 Skopje, exposition commemorative.
Exposition collectives: 1939 exposition à l'occasion de 10-anniversaire de „Jefimija“ à Skopje; 1959 avec Martinoski, Vladimirski, Todoroski et Kostoski à Skopje; à l'exposition Paysage macédonien 1960 à Skopje; à l'exposition Portrait macédonien XIX et XX siècle 1962 à Skopje; à l'exposition „L'art macédonien contemporain entre les deux guerres 1967 à Skopje, à partir de 1945 il a participé avec DLUM à toutes les expositions dans le pays.
1947 obtint le prix du Gouvernement mecédonoin, Skopje; 1959 „Zlatna arena“ pour la scénographie dans le film „Mis Ston“, Pula; 1960 prix d'Octobre pour caricature politique, Skopje; 1962 prix d'Octobre pour la scenographie de „Krvava

62. МОЈОТ ТАТКО, молив, 25x17, 1938, сигн. д. лево, Сопственост на семејството
MON PÈRE, crayon, Propritété de la famille

63. АНДОН ДУКОВ, молив 57x37 — Сопственост на Народниот музеј — Охрид
ANDON DUKOV, crayon — Propritété du Musée National — Ohrid

ПОПОВСКИ ДРАГАН — ДАДА

Роден во Прилеп 1933. Академија за ликовни уметности завршил во Белград 1961.
Самостојни изложби: 1965 Скопје, 1966/67 Англија (цртежи)
Групни изложби: како член на УЛУС излагал на неговите изложби 1962, 1963 и 1964; на изложбите на ДЛУМ 1965 и 1966; изложбата на Парковска скулптура во Белград 1963/64; III и IV Октобарски салон во Белград; Мермерскиот симпозиум во Прилеп 1963; изложбата „Современа македонска скулптура — млада генерација", Скопје 1967, изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции" 1967, Скопје.
Добил прва награда на конкурсот за скулптура „Жена борец" во Прилеп.

POPOVSKI DRAGAN — DADA

Né 1933 à Prilep. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade.
Exposition personnelle: à Skopje 1965, Angleterre (dessins) 1966/1967.
Exposition collectives: comme membre d'ULUS il a exposé à ses expositions 1962, 1963, 1964; aux expositions de DLUM 1965 et 1966; exposition de la sculpture en plain air à Belgrade 1963/64; IIIe et IVe Salon d'Octobre à Belgrade; Sympozium de marbre à Prilep 1963; exposition „Sculpture macédonienne contemporaine-jeune génération" Skopje 1967, Obtint le ler Prix au concours de sculpture „Femme combattant" à Prilep-exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles" 1967 Skopje.
Adresse: Popovski Dragan — Dada, ul. 929, br. 9, Skopje

64. ЦРТЕЖ I, цртеж-колаж, 63x19, 1967, сигн. д. десно.
DESSIN I, dessin-collage, signé en bas à droite
65. ЦРТЕЖ II, цртеж-колаж, 59x20, 1967, сигн. д. лево.
DESSIN II, dessin-collage, signé en bas à gauche
66. ЦРТЕЖ III, цртеж-колаж, 59x22, 1967, сигн. д. десно.
DESSIN III, dessin-collage, signé en bas à droite.

РИСТЕСКИ АЛЕКСАНДАР

Роден во Прилеп 1937. Академија за ликовни уметности завршил во Белград. Студиски патувања во Италија, Франција, Бугарија, СССР.
Самостојни изложби: 1962 Белград и Скопје (со Ѓорѓевиќ Мирољуб); 1965 Скопје; 1966 Белград (со Стефан Маневски).
Групни изложби: од 1958 учествувал на повеќе групни изложби: изложбите на УЛУС и ДЛУМ; изложбата „НОБ во делата на ликовните уметници на Југославија“ Белград 1962; III Октобарски Салон, Белград 1962; II и III биенале на младите во Ријека; Словењ Градец 1965; на изложбата „Современо македонско сликарство — млада генерација“ 1967 во Скопје и Нови Сад; III југословенско триенале на ликовните уметности 1967 во Белград; на изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции“ 1967 во Скопје и во странство: Рим, Милано, Бари, Торино. Оваа година учествува на изложбите на југословенската уметност на Блиски Исток.

RISTESKI ALEKSANDAR

Né 1937 à Prilep. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade. Voyage d'étude: Italie, France, Bulgarie, URSS.
Expositions personnelles: 1962 Belgrade et Skopje (avec Đorđević Miroljub); 1965 Skopje; 1966 Belgrade (avec Stefan Manevski).
Expositions collectives: à partir de 1958 il a participé à plusieurs expositions de groupe: expositions d'ULUS et DLUM; exposition „NOB dans les oeuvres des artistes yougoslaves“ Belgrade 1962; III e Salon d'Octobre à Belgrade; IIe et IIIe Biennale des jeunes à Rijeka; Slovenj Gradec 1965; exposition „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération“ Skopje et Novi Sad 1967; IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts Belgrade 1967; exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles“ 1967 à Skopje et à l'étranger: Rome, Milan, Turin. Cette année il a participé aux expositions de l'art yougoslave à l'Orient Proche.
Adresse: Risteski Aleksandar, ul. Orce Nikolov br. 140, Skopje

67. ВО ЧЕСТ НА МОЈАТА МАЈКА, туш-бајц, 59x82, 1966, сигн. д. средина
    HOMMAGE À MA MÈRE, encre de Chine, signé en bas au milieu
68. ПЕЈСАЖ, туш-бајц, 83x58,5, 1966, сигн. д. средина
    PAYSAGE, encre de Chine, signé en bas au milieu
69. ВО ЧЕСТ НА ВАН ГОГ, туш-бајц, 83x59, 1966, сигн. д. десно
    HOMMAGE À VAN GOG, encre de Chine, signé en bas à droite

РИСТЕСКА ЕЛЕНА

Родена во Прилеп 1939. Академија за ликовна уметност завршила во Белград. Излагала на повеќе групни изложби: Словенј Градец 1965; Прилеп 1966; на изложбата „НОБ во делата на ликовните уметници“ во Белград 1966; на изложбите на ДЛУМ од 1964 наваму, на Струмичката ликовна колонија 1966; на изложбата „Современо македонско сликарство — млада генерација“ 1967 Скопје и Нови Сад.

RISTESKA ELENA

Née à Prilep en 1939. Elle a fait ses études à l'Academie des Beaux-Arts de Belgrade. Elle a participé à plusieurs expositions collectives: à Slovenj Gradec 1965; Prilep 1966; à l'exposition „NOB dans les ceuvres des artistes yougoslaves“ à Belgrade 1966, aux expositions de DLUM à partir de 1964, à la Colonie de Strumica 1966, à l'exposition „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération“ 1967 Skopje et Novi Sad.
Adresse: Risteska Elena, ul. Orce Nikolov br. 140, Skopje

70. ЦРТЕЖ I, туш и колаж, 29,5x36,5, 1967, сигн. д. средина
DESSIN I, encre de Chine et collage, signé en bas au milieu

СТАНКОВИЌ ВЕРОЉУБ

Роред во Куманово 1936. Умрел во Куманово 1967. Академија за ликовни уметности завршил во Загреб 1964. Студиски патувања во Лондон, Париз, Грција и Бугарија.
Групни изложби: учествувал на изложбата „Ликовни уметници од Куманово“ во Куманово 1967.

STANKOVIĆ VEROLJUB

Né 1936 à Kumanovo. Mort 1967 à Kumanovo. Il a terminé ses études à l'Académie des Beaux-Arts de Zagreb 1964. Voyage d'étude: London, Paris, Grèce et Bulgarie.
Expositions collectives: il a participé à l'exposition „Artistes de Kumanovo“ à Kumanovo 1967.

71. АВТОПОРТРЕТ, креда, 43x37
AUTOPORTRAIT DE L'ARTIST, craie,

ТЕМКОВА АНА

Родена во Кавадарци 1943. Академија за ликовни уметности завршила во Белград. Студиски патувања: Италија, Франција, СССР.
Групни изложби: како член на ДЛУМ излагала на есенската изложба на ДЛУМ 1966; изложбата „Генерације 66“ во Белград; Октобарскиот салон 1966 во Белград; изложбата „Современо македонско сликарство — млада генерација“ 1967 во Скопје и Нови Сад; III југословенско триенале на ликовните уметности 1967 во Белград; изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции“ во Скопје 1967; на изложбата „Југословенски портрет“ во Тулза 1967. Оваа година учествува на изложбите на југословенската уметност на Блиски Исток.
Добитник на сојузна младинска награда за сликарство 1966 во Белград; откупна награда на изложбата „Југословенски портрет“ во Тузла 1967.

TEMKOVA ANA

Née 1943 à Kavadarci. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade. Voyage d'étude: Italie, France, URSS.
Expositions collectives: comme membre de DLUM elle a exposé à l'exposition d'automne de DLUM 1966; exposition „Génération 66“ Belgrade; Salon d'Octobre 1966 Belgrade; exposition „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération“ Skopje et Novi Sad 1967; IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts Belgrade 1967; exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles“ 1967, Skopje; exposition „Portrait yougoslave“ à Tuzla 1967. Cette année elle participe aux expositions de l'art yougoslave à l'Orient Proche.
Obtint le prix fédéral de la peinture de la jeunesse 1966 à Belgrade, prix d'achat à l'exposition du portrait yougoslave à Tuzla 1967.
Adresse: Ana Temkova, ul. Ognjan Prica br. 26, Skopje.

72. ЕНТЕРИЕР, туш-бајц, 37,5x52,5, 1962, сигн. д. лево
INTÉRIEUR, encre de Chine, signé en bas à gauche
73. ДЕВОЈКА I, бајц, 49x34, 1966, сигн. д. десно
FILLE I, signé en bas à droite
74. ДЕВОЈКА II, бајц, 50x35, 1966, сигн. д. десно
FILLE II, signé en bas à droite

ТОДОРОВСКИ ДИМО

Роден во Солун 1910. Академски курс завршил во Белградската уметничка школа 1936. Студиско патување во Франција.
Групни изложби: 1937 Белград, Есенска изложба на сликарски и скулпторски дела од белградски уметници; 1940 Скопје; 1954 Скопје, Изложба на НОБ; 1959 Скопје, Изложба на НОБ; 1961 Дижон; 1962 Скопје, Изложба „Македонски портрет XIX и XX век"; 1964 Скопје, изложба на НОБ; 1967 Изложба „Современа македонска уметност меѓу двете војни", Скопје.
Добитник на Ноемвриска награда на градот Скопје за скулптурата „Јама" 1961 и Октомвриска награда за скулптурата „Партизан" 1962.

TODOROVSKI DIMO

Né 1910 à Théssaloniüue. Il a suivi un cours académique dans l'École artistique de Belgrade 1936. Voyage d'étude en France.
Expositions collectives: 1937 Belgrade à l'exposition d'automne des peintures et sculptures des artistes de Belgrade; 1940 Skopje; 1954 Skopje, à l'exposition de NOB; 1950 Skopje — à l'exposition de NOB; 1961 Dijon; 1962 Skopje à l'exposition „Portrait macédonien du XIXe et XXe siècle; 1964 Skopje à l'exposition de NOB; 1967 Skopje à l'exposition" L'art contemporain macédonien entre les deux guerres.
Il a obtenu le Prix de Novembre de la ville de Skopje pour sa sculpture „La fossé" 1961 ainsi que le Prix d'Octobre pour sa sculpture „Partisan" 1962.
Adresse: Todorovski Dimo, ul. Lokov br. 17, Skopje.

75. Портрет на Н. Кацаволу, молив, 29,5x24, сигн. д. десно, сопственост на Н. Кацаволу.
Portrait de N. Kacavolu, crayon, signé en bas à droite, propriété de N. Kacavolu.

76. Портрет, молив, 27x18,5, сигн. д. десно, сопственост на Н. Кацаволу.
Portrait, crayon, signé en bas à droite, propriété de N. Kacavolu

77. Студија, јаглен, 102,5x69 сигн. доле десно, сопственост на Перо Коробар
Étude, charbon, signé en bas à droite, propriété de Pero Korobar

78. Акт, молив, 40x23, 1950,
Nue, crayon.

ХАЏИ БОШКОВ ПЕТАР

Роден во Скопје 1928. Академија за ликовни уметности, отсек за скулптура завршил во Љубљана. Студиски боравок во Англија 1960 и САД 1965/66.
Самостојни изложби: 1959 Скопје; 1960 Лондон; 1965 Скопје.
Групни изложби: учествувал повеќе пати на изложбите на СЛУЈ, ДЛУМ и групата Мугри. Со група југословенски уметници учествувал на бројни изложби на југословенската графика во странство: Кина, Бурма, Индија, изложби на на современа македонска уметност во Рим, Торино, Нирнберг, Штутгарт, Западен Берлин, I, II и III југословенско триенале на ликовните уметности во Белград, на изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции“ 1967, Скопје.

HADŽI BOŠKOV PETAR

Né 1928 à Skopje. Études à l'Académie des Beux-Arts de Ljubljana, séction de sculpture. Specialisation: Angleterre 1960 et USA 1965/66.
Expositions individuelles: Skopje 1959, Londres 1960, Skopje 1965.
Exposition collectives: il a participé plusieurs fois aux expositions de SLUJ, DLUM et du groupe „Mugri“. Avec les autres artistes yougoslaves il a participé aux nombreuses expositions de la gravure yougoslave à l'étranger: Chine, Birmanie, Indes aux expositions de l'Art macédonien contemporain; Rome, Turin, Nuremberg, Stuttgart, Berlin d'Ouest, I, II et IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts Belgrade 1967, à l'exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles“ 1967, Skopje.

Adresse: Petar Hadži Boškov, ul. 956 br. 14, naselba Vodno, Skopje.

79. СТУДИЈА XXXIII, туш, 46x60, 1965, сигн. д. десно.
ÉTUDE XXXIII, encre de Chine, signé en bas à droite.
80. СТУДИЈА, туш, 60x46, 1965, сигн. д. десно.
ÉTUDE, encre de Chine, signé en bas à droite.
81. СТУДИЈА XXXI, туш, 60x46, 1965, сигн. д. средина.
ÉTUDE XXXI, encre de Chine, signé en bas au milieu.
82. СТУДИЈА XXX, туш, 60x46, 1965, сигн. доле средина.
средина.
ÉTUDE XXX, encre de Chine, signé en bas au milieu.

ЧЕМЕРСКИ ГЛИГОР

Роден во Кавадарци 1940. Академија за ликовни уметности завршил во Белград. Студиски боравок во Франција.
Самостојни изложби: 1962 Скопје (со Наco Бекароски); 1965 Белград, Скопје; 1966 Охрид и Скопје.
Групни изложби: учествувал на изложбите на УЛУС и ДЛУМ, Октобарскиот салон 1963, 1964 и 1965; на изложбата „Светови на фантазијата" 1964 во Белград; на изложбата „Човек и земја" 1965 во Белград; на изложбата „Современо македонско сликарство—млада генерација" во Скопје и Нови Сад 1967; III југословенско триенале на ликовни уметности во Белград 1967; на изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции" во Скопје 1967; на изложбата „Југословенско сликарство — поетска фантастика во Сомбор 1967; Салон на поезија и сликарство во Струга 1967. Изложувал свои слики во „Галерие 9" во Париз и во Салонот на поезијата и сликарството во Гренобл 1966.
Добитник е на наградата на весникот „Млад борец" во Скопје 1965.

ČEMERSKI GLIGOR

Né 1940 à Kavadarci. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade. Voyage d'étude en France.
Exposition personnelles: 1962 Skopje (avec Naso Bećaroski); 1965 Belgrade et Skopje; 1966 Ohrid et Skopje.
Expositions collectives: il a participé aux expositions d'ULUS et DLUM; Salon d'Octobre à Belgrade 1963 et 1964; à l'exposition „Homme et terre" à Belgrade 1965; à l'exposition „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération" 1967 Skopje et Novi Sad; IIIe Triennale Yougoslave des Beaux-Arts à Belgrade 1967; à l'exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles à Skopje 1967; à l'exposition „Peinture yougoslave — fantaisie poétique" Sombor 1967; dans le Salon de la poèsie et la peinture à Struga 1967. Il a exposé ses peintures dans la „Galerie 9" à Paris et dans le Salon de la poèsie et la peinture à Grenoble 1966.
Obtint le prix du journal „Mlad boder" 1965 à Skopje.
Adresse: Čemerski Gligor, ul. Partizanska br. 80/13, Skopje.

83. МАЛИОТ ИКАР, гваш, 70x99, 1967, сигн. д. лево.
PETIT ICARE, gouache, signé en bas à gauche.
84. ГОЛЕМИОТ ИНСЕКТ, гваш, 99x70, 1966 сигн. д. десно.
LE GRAND INSECT, gouache, signé en bas à droite.
85. ПАНИКА, гваш, 99x70, 1966, сигн. д. десно.
PANIQUE, gouache, signé en bas à droite.

ШЕМОВ СИМОН

Роден во Кавадарци 1941. Завршил Академија за ликовни уметности во Белград.
Самостојни изложби: 1965 Скопје.
Групни изложби: како член на ДЛУМ излагал на неговите изложби во Скопје 1964, 1965, 1966; на изложбата „Современо македонско сликарство — млада генерација“ во Скопје и Нови Сад 1967; III југословенско триенале на ликовните уметности во Белград 1967; на изложбата „Современи македонски уметници — актуелни тенденции“ во Скопје 1967; во Салонот на поезијата и сликарството во Струга 1967.

ŠEMOV SIMON

Né 1941 à Kavadarci. Études à l'Académie des Beaux-Arts de Belgrade.
Expositions personneles: 1965 Skopje.
Expositions collectives: comme membre de DLUM il a exposé à Skopje 1964, 1965, 1966; à l'exposition „Peinture macédonienne contemporaine — jeune génération“ Skopje et Novi Sad 1967; IIIe Trienna'e Yougoslave des Beaux-Arts à Belgrade 1967; à l'exposition „Artistes macédoniens contemporains — tendances actuelles“ à Skopje 1967; au Salon de la poèsie et de la peinture à Struga 1967.
Adresse: Šemov Simon, ul. 359, br. 41, Skopje.

86. МАГИЈА, гваш, 164x59, 1967, сигн. г. лево.
MAGIE, gouache, signé en haut à gauche.

87. ПРСКАЛКА ЗА СИН КАМЕН, гваш, 59,5x42, 1967, сингн. д. лево.
POMPE, gouache, signé en bas à gauche.

88. ЛЕТНИ ОГНОВИ, гваш, 59,5x42, 1967, сигн. д. лево.
LES FEUX DE L'ÉTÉ. gouache, signé en bas à gauche.

1

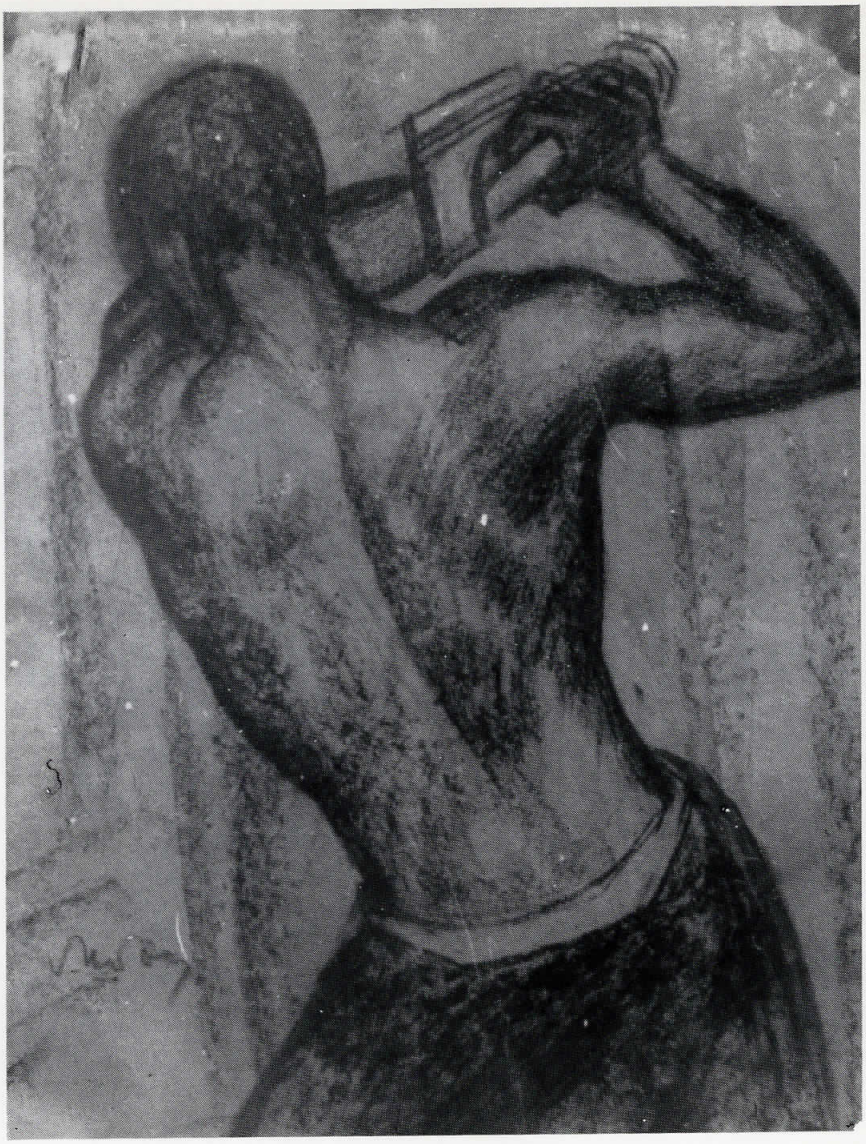

41

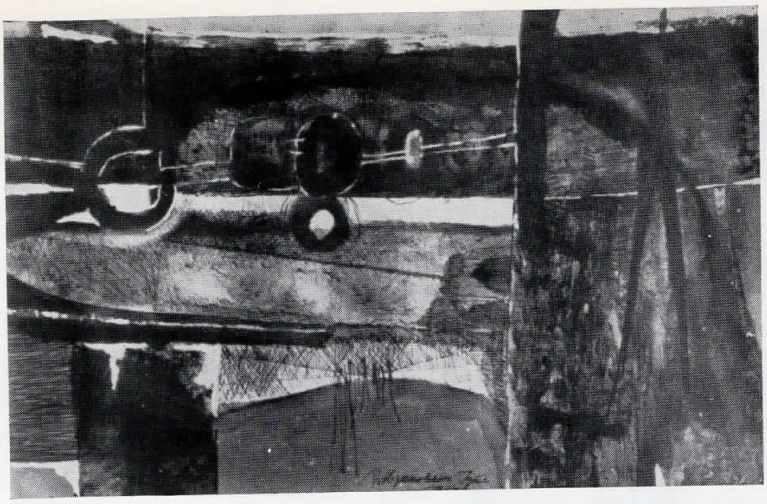

7

13

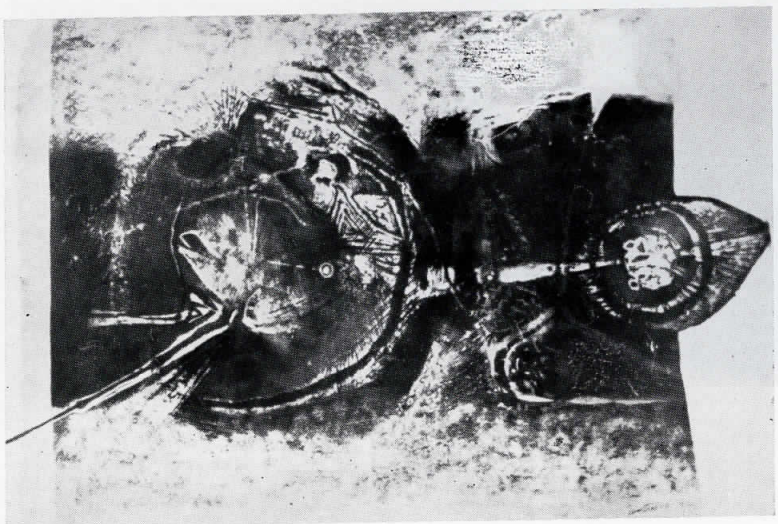

12

16

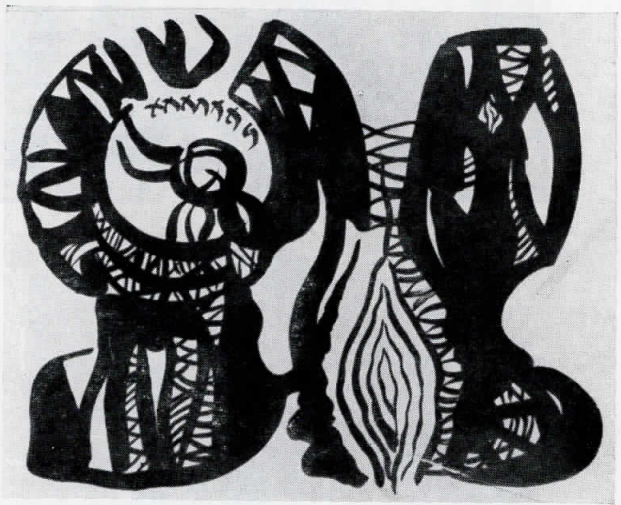

19

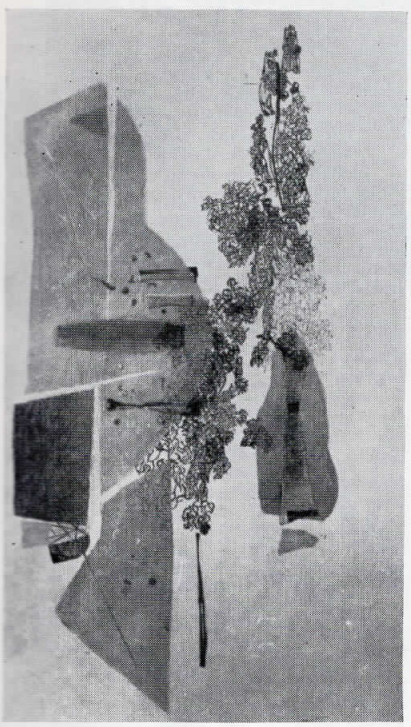

20

30

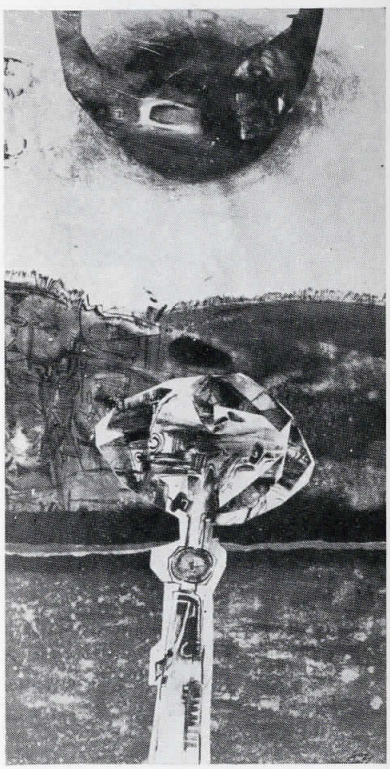

37

27

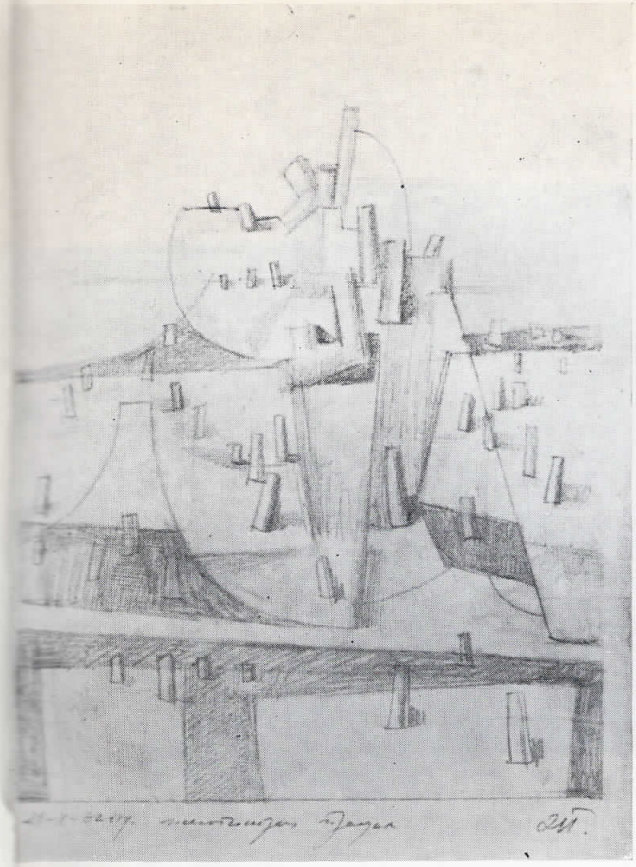

53

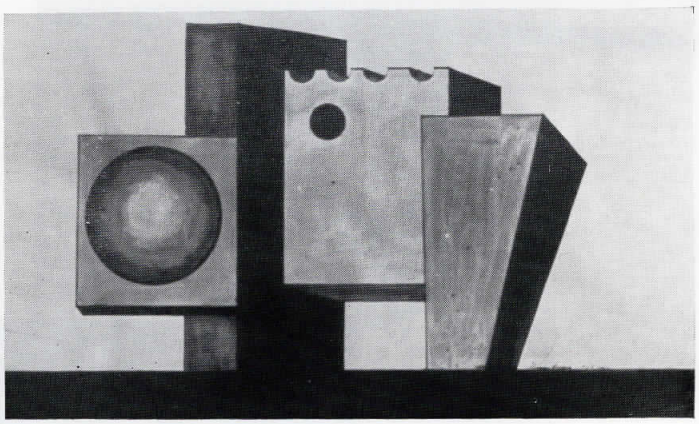

49

47

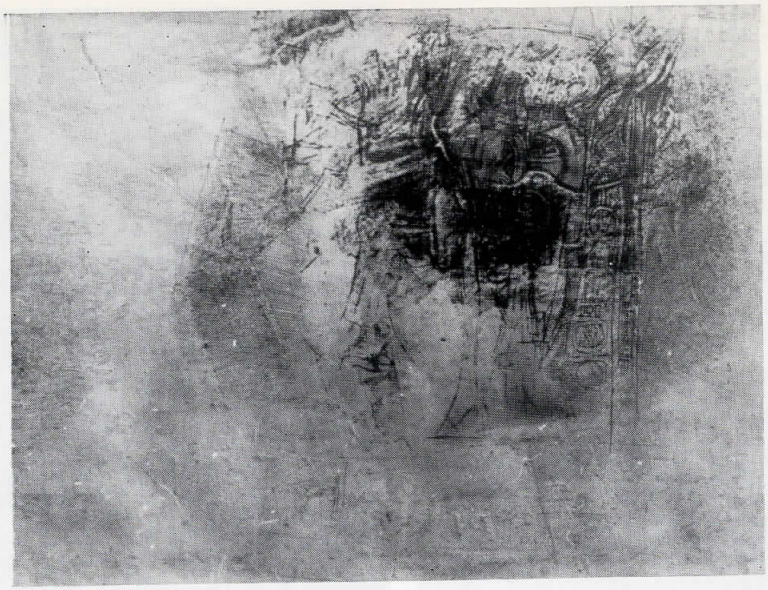

59

62

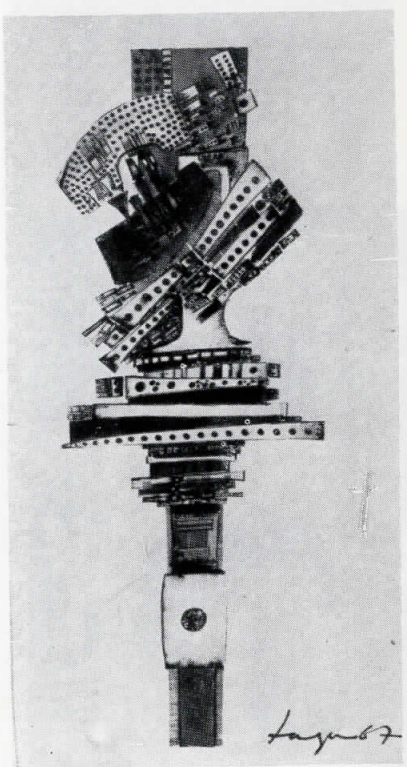

64

71

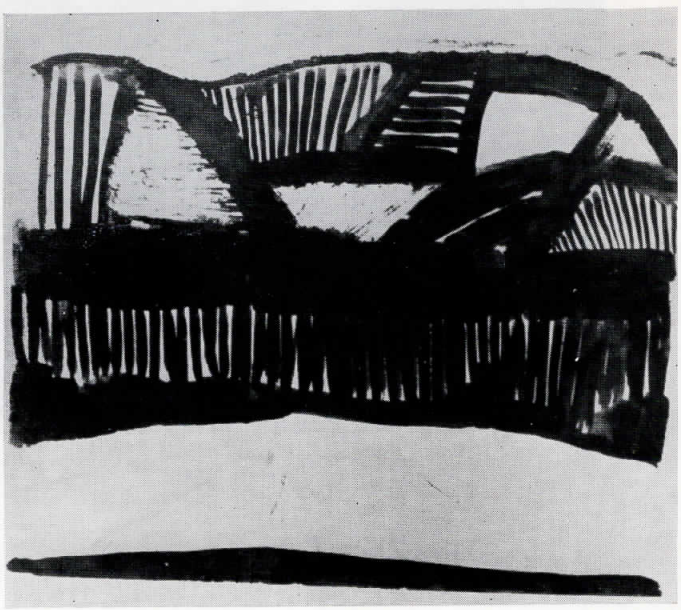

70

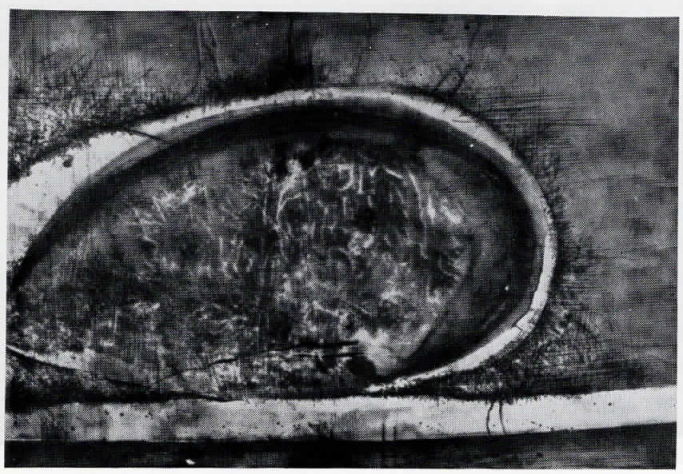

67

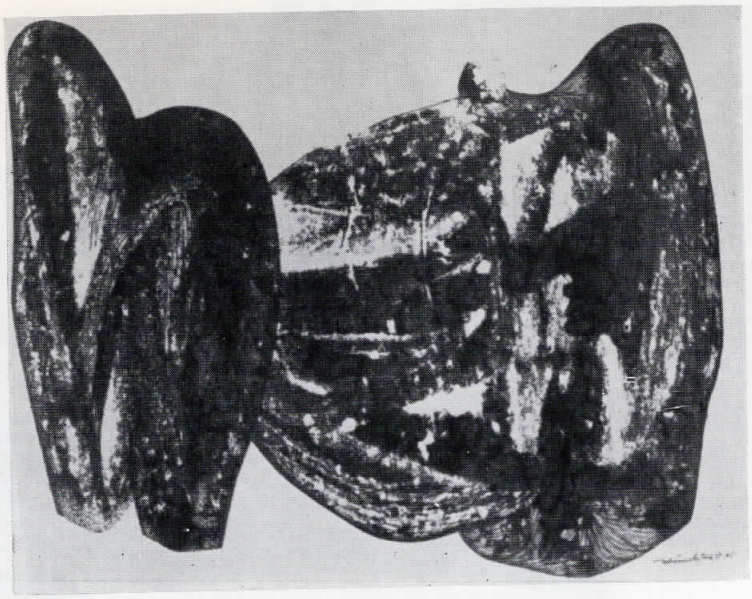

79

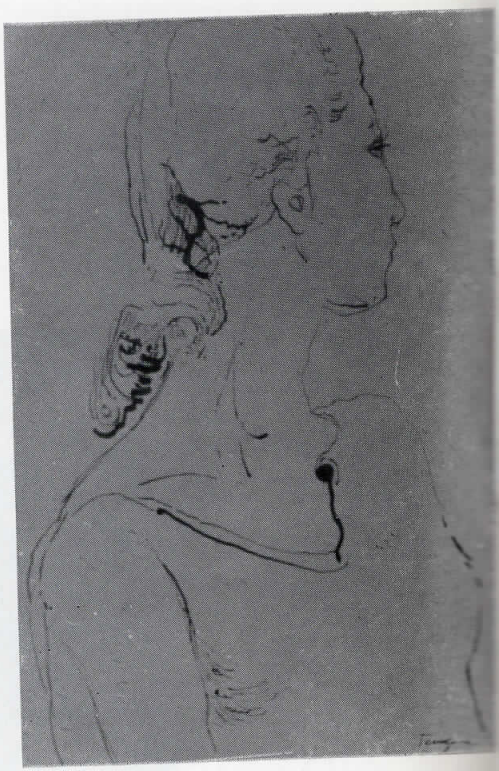

73

83

88

издава : музеј на современа уметност — скопје
предговор : борис петковски
припрема на текстот : дамјановска љубица и димитрова соња
превод : димитрова соња
поставка на изложбата : петровиќ стојан
техничка опрема : петровиќ стојан
фотографии : новаковиќ драгољуб
печатено : графички завод „гоце делчев“ — скопје